

NOVADNIEKS

LAIKRAKSTS • AGLONAS • LĪVĀNU • PREIĻU • RIEBIŅU • VĀRKAVAS • NOVADAM

OTRDIENA, 2015. GADA 14. APRĪLIS ● Nr. 27 (8490) ● Cena mazumtirdzniecībā 0,78 EUR

**Vārkava —
nabadzīgākais
novads
Latvijā**
2. lappusē

**Kultūras
dzīve
Preiļos**
3. lappusē

**71,9% iedzīvotāju
apmierina
dzīve
Līvānu novadā**
5. lappusē

**Neaizmirstiet
abonēt
“NOVADNIEKU”
MAIJAM
un mēnešiem
līdz gada
beigām.**

Latvijas vēstniecība Prāgā rīkoja Aglonas kora «Assumpta» koncertus

● Aglonas bazilikas jauktais koris «Assumpta» pēc koncerta svētās Ludmilas baznīcā Prāgā. Kopā ar dziedātājiem arī Latvijas vēstnieks Alberts Sarkani (no labās).

Aglonas bazilikas jauktais koris «Assumpta» no 17. līdz 21. martam pēc Latvijas vēstnieka Čehijā Alberta Sarkaņa ielūguma uzturējās Prāgā, informē kora vadītāja Ieva Lazdāne.

Koristiem tie bija ļoti atbildīgi koncerti Latvijas prezidentūras Eiropas Savienības Padomē kultūras programmas, ko organizē Latvijas vēstniecība, ietvaros. Vēstnieka ielūgums piedalīties koncertos korim bija liels gods un liela atbildība.

«Assumpta» uzstāšanās programmu gatavoja ar lielu rūpību. Neskatot mēģinājumus, pirms Prāgas programma tika izdziedāta Aglonā, Višķu baznīcā, arī pie kaimiņiem Lietuvā — Utenas baznīcā un Daugavpilī Marka Rotko

mākslas centrā. Ieva Lazdāne stāsta, ka 18. martā koris iepazinās ar Prāgu. Liepiska gide skaistajā pilsētā bija vēstnieka dzīvesbiedre Valijas kundze. 19. martā koris ciemojās vēstniecībā, iepazinās ar tās darbu, sniedza nelielu koncertu. Pēcpusdienā sv. Ludmilas baznīcā «Assumpta» dziedāja svēto Misi un koncertu.

20. martā korim bija paredzēta visatbildīgākā uzstāšanās. Tā notiks sv. Salvator baznīcā. Tas ir dievnams ar lielisku akustiku, brīnišķīgām ērgelēm. Koncerta patronāžu bija uzņēmusies Prāgas mērs Adriana Kmáčova. Vispirms koris nodziedāja Eiropas himnu. Pēc tam sekoja oficiālās uzrunas. Koncertā kora un solistu izpildījumā skanēja dažādu laikmetu komponistu mūzika. Programmu veidoja trīs bloki

— Dziesmas Dievmātei; Ciešanu laiks; Augšamcelšanās. Spilgti un pārliecinoši izskanēja ērgelnieces Jacintas Čiganovičas izpildītie skaņdarbi. Saksofona solo spēlēja Andrejs Ivanovs. Muzikāli piesātināts bija Līgas Džeriņas un Justīnes Savitskas dziedājums. Kora solo partijas dziedāja Intars Mežinieks. Klausītājus aizkustināja kora dāmu grupas izpildītā A. Broka un A. Matveja dziesma «Tu žēleigō laipnō» un viņu grupas dziedātā B. Lazdāna dziesma «Ave Maria».

Koncertu apmeklēja Čehijas sabiedriskie un kultūras darbinieki, Prāgā akreditētie diplomāti. Koris «Assumpta» saka lielu paldies par palīdzību un atbalstu vēstniekam Albertam Sarkaņam kungam un Aglonas novada domei.
Sagatavoja L. Kirillova

ZIŅAS

Fizikā spēcīgākās Latgales reģiona komandas — no Līvāniem un Aglonas

Tuvojoties koncerta «Latvenergo» 8. un 9. klašu skolēnu erudīcijas konkursa «eXperiments» pusfinālam, kļuvis zināms, ka no 29 Latgales reģiona komandām izšķirošajai atlases kārtai kvalificējās piecas, tajā skaitā spēcīgāko skaitā ir skolēni no Līvānu 2. vidusskolas un Aglonas vidusskolas, informē konkursa «eXperiments» koordinatore Inga Cirule.

Pagaidām ar neklātienē iegūtiem 166 punktiem labākais rezultāts ir **Līvānu 2. vidusskolas komandai «Lūmeni»**. Komandu gatavo skolotāja Taisija Grabļevska, komandas kapteine ir Anna Mariņaka, dalībnieki — Aļesja Petrova, Nikita Ivanovs, Viktorija Ivanova, Aleksandrs Golubevs un Maksims Gaduns. Neklātienē 164 punktus ieguvusi **Aglonas vidusskolas komanda «Openhaimeri»**, kuru gatavo skolotājs Edgars Kudiņš. Komandas kapteinis Kristaps Valainis, dalībnieki — Nora Kirsanova, Karina Makrjakova, Lilita Gžibovska, Kristīne Karpova, Aina Skudra. Vēl viena **Aglonas vidusskolas komanda «Kepleri»** ieguvusi 155 punktus. Šīs komandas skolotāja konsultante ir Rita Karpova, kapteine Aija Gžibovska, dalībnieki — Emīls Repels, Kristiāna Valaine, Raivis Punculis, Andrejs Afanasjevs un Sintija Slice. Reģiona pusfinālā, kas risināsies 17. aprīlī Rēzeknes Augstskolā, vēl piedalīsies komandas no Daugavpils 15. vidusskolas un Nautrēnu vidusskolas.

Komanda, kas izvirzīsies vadībā, pārstāvēs Latgali finālā spēlē televīzijas kanālā LNT. Konkurs «Latvenergo» kopā ar daudziem atbalstītājiem erudīcijas konkursu organizē jau 20 gadus.

Preiļu pašvaldība līdzfinansēs mazo uzņēmēju projektus

Preiļu novada dome izsludina projektu konkursu mazo un vidējo komercsabiedrību un saimnieciskās darbības veicēju projektu līdzfinansēšanai. Projektu pieteikumus novada domes kanceleijā varēs iesniegt mēneša laikā — **no 7. maijam līdz 5. jūnijam.**

Konkursa mērķis ir sniegt atbalstu projektiem, kas saistīti ar uzņēmējdarbības attīstību un jaunu darba vietu veidošanu Preiļu novadā. Līdzfinansējums tiek piešķirts projektiem, kas paredz nodarbinātības veicināšanu — jaunu darba vietu radīšanu; tūristu piesaisti no apkārtnējām pilsētām un kaimiņvalstīm; esošo pakalpojumu un produktu ražošanas efektivitātes paaugstināšanu; līdzfinansējuma nodrošināšanu citiem ES projektiem; infrastruktūras uzlabošanu.

Sīkāka informācija pieejama mājas lapā www.preili.lv, kā arī pa tālruni 26636243 vai Preiļu novada uzņēmējdarbības centrā Kooperatīva ielā 6, Preiļos.

NACIONĀLĀS ZIŅAS

No apgrozības ir izņemti 37% lata monētu un 95% lata banknošu

Līdz 2015. gada marta beigām no apgrozības ir izņemti 37,4% lata monētu 27,2 miljoni latu vērtībā (143 miljoni gabalu) un 94,6% lata banknošu 928,5 miljoni latu vērtībā (4,6 miljoni gabalu), aģentūru LETA informēja Latvijas Bankas preses sekretārs Jānis Silakalns. 2015. gada marta beigās vēl neapmainīti bija 345,9 miljoni gabalu lata monētu (svara izteiksmē — 795 tonnas). 2013. gada decembra beigās apgrozībā bija 450 miljoni gabalu lata monētu, svara izteiksmē — gandrīz 1100 tonnas). No monētām visvairāk neapmainīti ir mazo nominālu — viena un divu — santīmi (242,7 miljoni gabalu); neapmainīto viena lata monētu, ieskaitot īpašos vienlatniekus, ir 24,6 miljoni gabalu. No banknotēm neapmainītas visvairāk ir piecu (1,8 miljoni gabalu) un 20 (viens miljons gabalu) latu naudaszīmes. Pēc Latvijas Bankas prognozēm, arī turpmāk iedzīvotāji tiem palikušos latos pret eiro mainīs maz, ko apliecina arī «TNS Latvia» šī gada martā veiktā sabiedrības aptauja, kas rāda, ka 72% to respondentu, kuru rīcībā ir lati, nolēmuši tos paturēt piemīnā, piebilda Silakalns.

Straujuma uzsver nepieciešamību pēc ciešākas Baltijas sadarbības

Piektdien, 10. aprīlī, Viļņā tikās Lietuvas, Latvijas, Igaunijas Ministru prezidenti, sarunās apsprieda sadarbību drošības, enerģētikas un transporta sfērās, portālu Diena.lv informēja Laimdotas Straujuma preses sekretāre Aiva Rozenberga. Baltijas valstu premjeri, kā ziņo Rozenberga, atzinīgi novērtēja Latvijas prezidentūras līdz šim sasniegtos. Igaunijas premjers atzīmēja, ka "mazām valstīm ir jābūt ambiciozām, ar lielu atbildību uzņemoties prezidentūras pienākumus ES Padomē." Straujuma iepazīstināja ar gaidāmajiem lielākajiem prezidentūras notikumiem Rīgā, tajā skaitā ASEM izglītības un transporta ministru tikšanos, Digitālo asambleju. Liela uzmanība sarunās tika pievērsta Eiropas Savienības Austrumu partnerības samitam Rīgā š.g. 21.-22. maijā, kurās tiks runāts par arvien ciešāku sadarbību ar Ukrainu, Gruziju, Moldovu, Azerbaidžānu, Armēniju, Baltkrieviju un konkrētiem pasākumiem sadarbības veicināšanā. Sarunās premjeri arī runāja par Ukrainu un visi bija vienprātīgi, ka "Minskas vienošanās punkti ir jāizpilda, ne par kādu sankciju atcelšanu pret Krieviju no Eiropas puses citādi nav iespējams runāt". Pēc Straujuma sacīta, Latvijas prezidentūra ES Padomē pievērs lielu uzmanību Eiropas Enerģētikas savienības izveidošanas jautājumiem, un Latvijai ir būtiski veicināt enerģētikas drošību Baltijas reģionā. "Tas būs mūsu fiziskais ceļš, kas mūs savienos ar centrālo Eiropu, un tas ir tikpat būtiski, kā turpināt darbu pie dažādu enerģētikas drošības projektu tālākas īstenošanas," par Rail Baltica nozīmīgu izteicās premjere.

Valsts vasarā apmaksās 3500 skolēnu darba vietas

Šogad vasaras nodarbinātības pasākumā Nodarbinātības valsts aģentūra (NVA) plāno iesaistīt 3500 skolēnu. Pasākuma mērķis ir veicināt skolēnu nodarbinātību vasaras brīvlaikā valsts līdzfinansētās darba vietas, nodrošinot viņiem iespēju iegūt darba prasmes, iemaņas un darba pieredzi. Darba devēji jau var sākt pieteikties pasākumam, kas tiks īstenots no 1. jūnija līdz 31. augustam. Šajā pasākumā var piedalīties skolēni vecumā no 15 līdz 20 gadiem, kas iegūst izglītību vispārējās, speciālās vai profesionālās izglītības iestādēs. Par viena skolēna nodarbinātību darba devējs saņems 180 eiro skolēna darba algai un 36 eiro skolēna darba vadītāja darba algai pirms nodokļu samaksas. NVA apdrošinās skolēnus pret iespējamām nelaimes gadījumiem pasākuma laikā. Skolēnus nedrīkst nodarbināt darbos, kas saistīti ar paaugstinātu risku viņu drošībai, veselībai, tīkumam un attīstībai. Skolēnu pieteikšanos NVA izsludinās maijā. Skolēni šajā programmā varēs strādāt mēnesi.

Sagatavoja T.Elste

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.

Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.

Izdevējs — SIA «NOVADNIEKS REDAKCIJA».

Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Preiļi, LV-5301.

Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv

Tālr. 65307057, mob. tel. 29410288 (redaktorei), 65307057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana), žurnālistiem — 65307058.

Fakss 65307057.

Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.

Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.

Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.

Laikraksts iespiests SIA «Latgales drukā» Rēzeknē.

Mājas lapa internetā: www.novadnieks.lv

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī

(otrdien, piektdien).

*Ir divi varianti: vai nu tu nelabajam duēsēli pārdod,
vai nu galu galā viņš to saņem par velti.*

Valsts prezidents: Lēmumu nekandidēt uz otro termiņu biju pieņēmis jau iepriekš

Lēmums nekandidēt uz Valsts prezidenta darba otro termiņu bija pieņemts jau kādu laiku iepriekš, intervijā LTV raidījumam „Rīta Panorāma” pirmsdienas rītā sacīja Valsts prezidents Andris Bērziņš.

Viņš uzsvera, ja būtu bijis ieinteresēts šajā darbā, tad jau būtu rīkojis konsultācijas un sarunas ar Saeimā pārstāvētajām partijām, taču neesot to darījis. „Ja es gribētu saprast tiešām, kāds būtu atbalsts — es būtu tomēr organizējis tikšanos ar visām Saeimā ievēlētajām partijām,” sacīja Bērziņš. Viņš atturējās vērtēt, cik Saeimas deputātu atbalstītu viņa pārvēlēšanu, norādīdams, ka šādi aprēķini ir katra paša interpretācija.

Bērziņš nesacīja, ar ko viņš turpmāk varētu nodarboties, taču skaidroja, ka „mans mūžs ātri sāks ar darbu”, tāpēc arī nākotnē darbu netrūks.

Prezidents norādīja, ka lēmums nekandidēt ir viņa personisks lēmums, atzīmējot, ka viņa dzīvē ir cilvēki, ar kuriem viņš vēlas būt kopā un kuri vēlas būt kopā ar viņu. Bērziņš apliecināja, ka daļēji viņa lēmumu ietekmējusi vēlme vairāk būt kopā ar ģimeni.

Vaicāts, vai kādreiz savā prezidentūrā pieļāvis kādu kļūdu, viņš sacīja, ka kļūdas vienmēr ir bijušas. Taču vienlaikus Bērziņš nekad nav darījis lietas, kas bijušas pret viņa pārliecību. „Nav. Es to vienkārši nedaru,” teica Bērziņš.

Jau ziņots, ka Bērziņš 10. aprīlī pavēstīja, ka nekandidēs uz sava amata otro termiņu. Tādējādi Saeimai maijā būs jāievēl cits prezidents. Līdz šim ir minēts Vairas Viķes-Freibergas, Latvijas Universitātes rektora Mārca Auziņa, Eiropas Parlamenta deputātes Sandras Kalnietes, Latvijas vēstnieka NATO Māra Riekstiņa un jurista Egila Levita, kā arī Saeimas deputāta Mārtiņa Bondara vārds.

Valsts prezidenta vēlēšanas varētu notikt maija beigās vai jūnija sākumā. Likums paredz, ka prezidenta vēlēšanām jānotiek ne vēlāk kā mēnesi jeb 30 dienas pirms esošā Valsts prezidenta pilnvaru beigām. Taču likums arī neļauj steigties, jo prezidenta vēlēšanas var rīkot ne agrāk kā 40 dienas pirms pilnvaru beigām.

Pēdējais brīdis, kad Saeimas prezidijā ir jāiesniedz kandidatūras Valsts prezidenta amatam, ir pusotra mēneša jeb 45 dienas pirms esošā Valsts prezidenta pilnvaru termiņa beigām, un to var sākt darīt ne agrāk kā 50 dienas pirms pilnvaru beigām.

Valsts prezidenta vēlēšanas notiek aizklāti. Ja pirmajā kārtā neviens neiegūst nepieciešamo balsu vairākumu, tad otrā kārtā notiek ne agrāk kā 10 dienas pēc vēlēšanām. Šāda kārtība ir jaunums. Par Valsts prezidentu ir jānobalso vismaz 51 deputātam.

Politologs: Bērziņa lēmums nekandidēt ir pārdomāta un pat patriotiska rīcība

Valsts prezidenta Andra Bērziņa lēmums tomēr nekandidēt vēl vienam termiņam ir pārdomāta un pat patriotiska rīcība šajos nemierīgajos laikos, to aģentūrai LETA pauda politologs, Latvijas Universitātes mācībspēks Jānis Ikstens.

Ikstens norādīja, ka viņš vēlas uzteikt prezidentu par šādu «patriotisku rīcību», jo šķita, ka Bērziņam šis amats sāka kļūt nedaudz par smagu. «Tāpat bija diezgan daudz spekulāciju un prātojumu par to, kurš varētu būt nākamais prezidenta amata kandidāts, un šādi prātojumi nav bijuši pie veicamiem prezidentiem, kas, pēc politiku domām, ir puslīdz cienīgi tikuši galā ar saviem pienākumiem.» tā izteicās Ikstens, piebilstot, ka tādu prātojumu nebija nedz Gunta Ulmaņa, nedz Vairas Viķes-Freibergas prezidēšanas laikā.

Līdz ar to, pēc politologa domām, Bērziņš

nav vēlējis ievilkt mūs, Latviju, kaut kādos lielākos politiskos jucekļos, un tāpēc viņš prezidenta lēmumu uzskata par patiešām pārdomātu un patriotisku rīcību šajos nemierīgajos laikos, likvidējot kaut vienu nestabilitātes elementu. «Ar to es gan negribu teikt, ka līdz ar šo lēmumu viss nostāsies savās vietās, bet vismaz ir cerība, ka šādā veidā paveras iespēja atrast tādu personu un kandidātu, kas pašreizējos apstākļos būtu piemērotāks prezidentam amatam,» pauda politologs.

Jautāts, kas, viņaprāt, varētu būt reālāks kandidāts, par kuru partijas varētu vienoties, Ikstens norādīja, ka nav vēl gatavs spekulēt par iespējamajiem kandidātiem. Tomēr politologs piebilda, ka patlaban «Bērziņš ir noslaucījis tīru galdu politiskajām partijām, līdz ar to spēle sākusies no nulles», jo nav prezidenta amata kandidāta, kas vēlas panākt savu atkārtotu ievēlēšanu, jo šis postenis un

vakance ir brīva.

Ikstens pauda, ka Bērziņa prezidentūras viens no galvenajiem atslēgas vārdiem noteikti ir Zolitūdes traģēdija un lielveikalā «Maxima» sabrukšana, jo tā simbolizēja Bērziņa izlēmības uzplauksniju iepretim tam, ka parasti prezidents publiskajā telpā bijis neskaids, samudžināts un samocīts, bet pēc Zolitūdes traģēdijas viņa rīcība bija ātra un izlēmīga. Kopumā Ikstens rezumēja, ka Bērziņa prezidēšanas laiks bija smagnējs un lēnīgs.

Ši ir pirmā reize atjaunošanās Latvijas vēsturē, kad prezidents labprātīgi izvēlas nekandidēt otrajam amata termiņam.

Divus prezidentu pilnvaru termiņus pēc kārtas šajā amatā nav pavadījis tikai Valdis Zatlers, kuru publiski solīja atbalstīt, taču nepārvēlēja 10. Saeimas deputāti.

Reģionu patiesā aina: VĀRKAVAS novadā faktiskais bezdarbs — 94%

Ja Latgalē esošajam Vārkavas novadam vajadzētu palauties tikai uz sevi un visi šeit deklarētie iedzīvotāji tiešām dzīvotu uz vietas, tad šobrīd faktiskais bezdarbs šajā novadā būtu 94%, liecina LTV raidījuma «De facto» veiktie aprēķini par šobrīd Latvijas otro nabadzīgāko novadu, izmantojot Valsts ieņēmumu dienesta datus.

Pats novads darba vietas šobrīd nodrošina tikai 103 cilvēkiem no aptuveni 1800 darbspējās vecumā esošiem cilvēkiem, turklāt vairāk nekā puse no tiem strādā pašā novada administrācijā. Jāatzīmē, ka šis novads tāpat kā 109 citi novadi un lielās pilsētas ir pilnīgi patstāvīga Latvijas administratīva vienība.

Lūk, detalizētāks izklāsts:

Saskaņā ar iedzīvotāju reģistra datiem šajā novadā ekonomiski aktīvā vecumā 2014. gadā bija deklarējis 1791 cilvēks. Pēc Valsts ieņēmuma dienesta datiem, no tiem 670 ienākumu nebija vispār. Kas nozīmē, ka viņi vai nu ir bez darba, vai aizbraukuši strādāt uz ārzemēm.

No atlikušajiem 1121 cilvēka lielākajai daļai jeb 743 iedzīvotājiem regulāru ienākumu, kas mēnesī pārsniegtu vismaz vienu minimālo algu, nav. Viņi piepelnās, pastrādā, saņem kādus pabalstus, bet tāpat regulāri nestrādā.

Katru mēnesi pastāvīgi ienākumi ir vien 314 cilvēkiem, bet lielāko daļu — 211 — no tiem veido cilvēki, kuru darbavietas pašā Vārkavas novadā nav un darba devējam juridiskā adrese atrodas citā novadā. 91 cilvēkam no viņiem darba vietas juridiskā adrese ir Rīga, un, visticamāk, galvaspilsētā viņi arī dzīvo un uz novadu atnāk tikai viņu nodokļi.

Visbeidzot — pašā Vārkavas novadā ar regulāriem ienākumiem strādā vien 103 cilvēki, no kuriem puse ir šā novada administrācijas darbinieki.

Šobrīd Vārkavas novadu glābj un uztur saņemtā nauda no pašvaldību izlīdzināšanas fonda, kas gadā ir apmēram 650 tūkstoši eiro jeb vairāk nekā pašas pašvaldības gada ieņēmumi. Papildu naudu novads saņem no Izglītības ministrijas kā mērķdotācijas pedagogu algām, kā arī vēl par ceļu uzturēšanu no Satiksmes ministrijas.

Lai arī novads ir pavisam neliels, tajā aizvien ir viena pamatskola, kuras deviņās klasēs skolojas 33 bērni, un vēl vidusskola, kurā 12 klasēs mācās 133 skolēni. Ir vēl pirmskola un vēl sporta skola. Uz visām šīm četrām skolām ir četri direktori un trīs direktoru vietnieki, un visu kopējais atalgojums ir apmēram 4000 eiro mēnesī.

Neraugoties uz kopējo statistiku, Vārkavas novadā pēdējos gados ir izbūvēta jauna kanalizācijas un ūdenssaimniecības sistēma, ieguldot tajā apmēram 500 tūkstošus eiro, no kuriem lielākā daļa naudas nāk no Eiropas Savienības.

Tiesa, pati novada vadītāja Anita Brakovska nemaz nelolo cerības, ka novadā pēkšņi uzradīsies kādi investori un kas mainīsies, taču neredz iemesla, kāpēc nedot naudu novadam no izlīdzināšanas fonda: «Es uzskatu, ka mēs visi esam vajadzīgi — mēs esam pilsoņi, mēs esam Latvijas sastāvdaļa. Tā ka rūpējieties vienlīdz arī par mums. (...) Atļaujiet mums vismaz ilgāk pavilkt dzīvību tajos laukos.»

TVNET/De facto

Novads parādīts, uzsverot negatīvo

Vārkavas novada domes priekšsēdētāja Anita Brakovska televīzijas raidījumā «De facto» rādīto par Vārkavas novadu (materiāls pēc tam parādījās arī interneta portālos) ar sarūgātājumu nosauc no vienas puses par

tendenciozu, jo apzināti uzsvērts negatīvais, bet no otras puses, ka minētie fakti ne ar ko neatšķiras no citiem Latvijas, īpaši Latgales, lauku novadiem. Vārkavas novadā ir daudzas spēcīgas zemnieku saimniecības. Ir ļābi piemēri tam, kā cilvēki uzsāk uzņēmējdarbību, un kaut arī pozitīvi piemēri tika filmēti, nezin kāpēc tie raidījumā nav parādīti.

— Dubļu peļķes, izdauzīti logi, nesakopušies cilvēki, viss negatīvais — vai tādi nav redzami arī Rīgā? Jautājums ir, cik tendenciozi un kādā griezienā raidījuma veidotāji grīb ko parādīt, — teica domes priekšsēdētāja.

Viņa stāstīja, ka no televīzijas piezvanīts un teikts, — jūs esat pats nabadzīgākais novads un mēs gribam pie jums aizbraukt un visu to redzēt.

— Acimredzot, mērķis — parādīt nabadzību — arī tika īstenots, — vakarīt telefona sarunā «Novadniekam» teica Anita Brakovska. — Arī mans teksts bija no konteksta izrauts teikums, jo runa bija par Eiropas naudām, nevis tā, ka «tikai dodiet mums naudu». Arī bagātās pašvaldības saņem Eiropas naudu, pie tam ļoti lielu. Kāpēc to nedrīkstam prasīt mēs? Kāpēc nedrīkstam, piemēram, prasīt valsts nozīmes ceļu sakārtošanai novada teritorijā?

Bet kopumā, vērtējot dzīvi lauku novados, it sevišķi tajos, kuri atrodas tālu no Rīgas, visos situācija ir līdzīga. Ja mēs esam Latvijā, tāpat esam Latvijā arī tālajos lauku novados, un jāatbalsta visi novadi, nevis tikai intensīvie attīstības centri, lai visā valsts teritorijā cilvēkiem būtu cilvēka cienīga dzīve. 17. aprīlī esmu uzaicināta piedalīties televīzijas diskusijā, kur pateikšu arī to, cik ļoti šis raidījums aizskāra mūsu novada cilvēku pašcieņu, sacīja Anita Brakovska.

L.Rancāne

Kultūras dzīves atspulgs ekonomikas un demogrāfijas spogulī

No neapmierinātības un notiekošo kultūras pasākumu negatīva vērtējuma līdz komplimentiem par saturīgiem koncertiem un augsti profesionālu vietējo pašdarbnieku sniegumu. Tik dažāda ir izteikumu amplitūda par Preiļu novada kultūras centra darbību pēdējo gadu laikā. Nemot vērā sociālekonomiskās pārmaiņas un grūtības, kurām cauri nācies iziet teju ikvienam no mums, likumsakarīgi rodas jautājums par to, kā kultūrai izdzīvot mūsdienu apstākļos? Galu galā, ko īsti vēlas baudīt vietējā sabiedrība? Vai vispār ko vēlas?.. Par šiem un citiem jautājumiem «Novadnieks» lūdza izteikt viedokli Preiļu novada kultūras centra vadītāju GUNTI SKRIMBLI (attēlā).

Tradīcijas, jaunrade un iespējas atpūsties

Preiļu novada kultūras centrs tika dibināts 2002. gada sākumā, drīz pēc novada izveidošanas. Sākotnēji centra struktūrā bez Preiļu kultūras nama ietilpa Liču kultūras nams, kura tagad vairs nav, un Aizkalnes kultūras nams. Vēlāk, novadam pievienojoties diviem pagastiem, kultūras centra struktūrvienību skaitu papildināja Pelēču kultūras nams un Saunas tautas nams. Tagad ir nākusi klāt piektā struktūrvienība — Ārdavas saietu nams. Telpas gan tur mazas, bet darbība notiek, stāsta Guntis, kurš centra vadītāja amatā ir kopš 2003. gada marta.

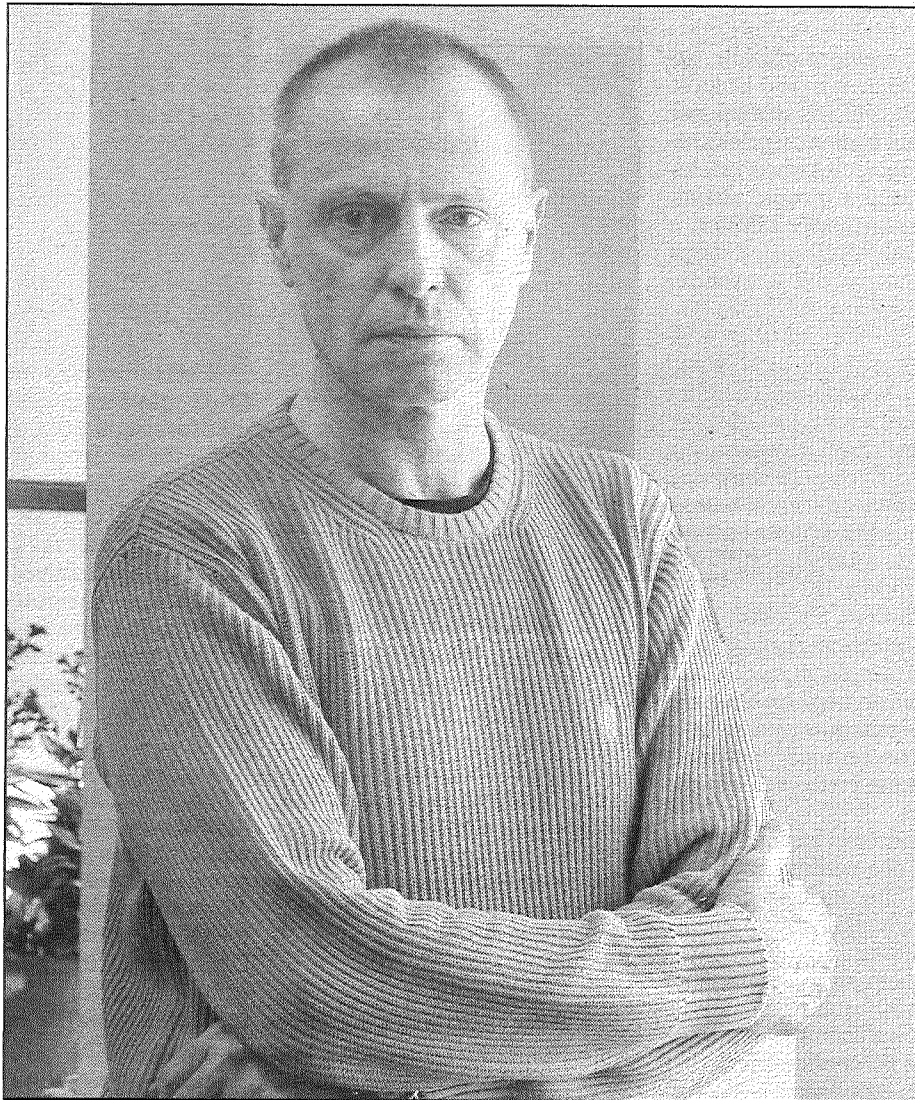
Kā šie gadi vērtējami? Plašākā mērogā lūkojot, noticis milzums pārmaiņu... «Globāli kultūras centra darbības uzdevumi un formas nav mainījušas kopš tā izveidošanas, kad tapšanas procesā klāt bija centra pirmā vadītāja Ingūna Zimele. Pats svarīgākais ir tradīciju saglabāšana, tautas mākslas uzturēšana. Arī latviešu dziesmu un deju svētku procesu saglabāšana vajadzīgajā līmenī periodos no vieniem svētkiem līdz nākamajiem. Ļoti būtiska ir mākslinieciskā jaunrade, cilvēku radošo spēju izpausmes — tie ir mākslinieciskie kolektīvi, kurus cenšamies uzturēt. Domāju, tas izdodas, pie tam labā līmenī, ko pierāda kolektīvu sasniegumi.

Nākamā lieta, kas kultūras centrā jāuztur dzīva, — iespēja atpūsties, izklaidēties, arī izglītoties un labi pavadīt brīvo laiku. Pie tā esam strādājuši visus šos gadus. Esam centušies lietas organizēt tā, lai apkārtējā sabiedrība varētu baudīt arī profesionālo mākslu. Mazpilsētai, kāda ir Preiļi, tas nav mazsvarīgi, jo daudzviet attiecībā uz kvalitatīviem kultūras produktiem situācija nebūt nav tik veiksmīga.»

Kļūstam izvēlīgāki

Taču ikdiena, dzīvē mums apkārt mainījusies, ienesot korekcijas arī sabiedrības prasībās pret to, ko cilvēki vēlas saņemt no tiem sniegtās kultūras «paplates».

«Galvenās izmaiņas ir tajā, ka cilvēki kļūvuši daudz prasīgāki. Kad kultūras centrs tikai sāka darboties, tauta nāca pilnīgi uz visu, ko vien piedāvājām. Var jau saprast, jo pēc renovācijas ekspluatācijā bija nodots kultūras nams — izremontēts, skaists. Ar gadiem sabiedrība kļuva prasīgāka, izvēlīgāka, tāpēc pašlaik ir grūti izlemēt, kas mūsu cilvēkiem būtu pareizākais, labākais, interesantākais. Gaumes ir ļoti dažādas, to apmierināšana pēdējā laikā rada grūtības. Te nav runa vien par to, ko, kā saka, «neražojam» paši, kas nāk no malas — tās ir izrādes, vieskoncerti, bet arī par tepat uz vietas notiekošām lietām, ko tagad smalkā vārdā sauc par inovācijām, kas prasa jaunu tehnoloģiju pielietojumu. Tad arī tradicionālos pasākumus var padarīt daudz interesantākus, svaiģākus, saistošākus.»

Par radošumu

«Par mūsu pašu radošumu runājot, nākas atzīt, ka esam paaudze mazlietīn jau gados. Ja vērtējam, cik radoši un inovatīvi esam, nākas secināt, ka kultūras centra darbinieku vidū noteikti nepieciešamas «svaigas asinis», tas ir, jaunas domas un neparastākas idejas. Kaut vai, piemēram, Lieldienu vai Jāņu pasākumus rīkojot.

Mums veidojas ļoti interesanta sadarbība ar vietējiem jauniešiem un jauniešu nevalstiskajām organizācijām, tajā skaitā bērnu un jauniešu centru, Preiļu alternatīvās kultūras atbalsta centru jeb PAKACU. Īpaši pakacieši nāk ar daudzām labām idejām, mēs cenšamies viņus tajā visā atbalstīt un palīdzēt, jo jaunajai paaudzei uz daudzām lietām ir pavisam savādāks skatījums. Kopš tur iniciatīvas grupu vada Justs Ribinickis, notiek daudzas aizraujošas lietas, piemēram, akustiskie piektdienu vakari, vietējā sabiedrībā zināmu personu iztaujāšana un tā tālāk.

Kopš kultūras centrs sāka strādāt, ir no-mainījusies paaudze, tāpēc mana vēlēšanās, domājot par nākotnes ideju ģenerēšanu, ir kultūras centra kolektīva papildināšana ar kādu jaunu un atraktīvu darbinieku. Tas, protams, atkarīgs no iespējām izveidot papildus štata vietu, no finansējuma.»

Gatavie produkti jādodē

Kāpēc Preiļos tik reti notiek profesionālo kolektīvu viesizrādes? Šādu un līdzīgu jautājumus kultūras centra vadītājs dzirdējis uz vienreiz vien. Jā, kāpēc?

«Viens no tradicionāliem un desmit gadu garumā joprojām ļoti apmeklētiem pasākumiem ir Starptautiskais baleta festivāls ik pavasari. To gaida, par ko man liels prieks. Tomēr tas vairāk ir patīkams izņēmums.

Ir kāda lieta — zāles piepildījums un cilvēku maksātspēja, ja mēs gribam saņemt, kāpēc profesionālu trupu uzstāšanās Preiļu kultūras namā notiek reti. Ir vairākas iespējas — dotējam viesizrādes pilnībā, dotējam daļēji vai arī mākslinieki

brauc ar savām biļetēm. Patīk mums tas vai nepatīk, lielas korekcijas ne vien Preiļos, bet visā reģionā ir ieviesusi Latgales vēstniecība «Gors». Mēs vairs neesam viena no tām interesantajām un pievilcīgajām vietām Latgalē, kur visi labprāt gribēja braukt. Ja agrāk paši varējām izvēlēties no plašā piedāvājuma, tagad tā nav. Diemžēl līdz ar «Gora» atvēršanu esam no aprītes ārā.

Pašlaik Rēzekne ir tālākā vieta Latgalē, kur ved visas labās lietas, ko gribētu redzēt preiļieši. Pieminēšu kaut vai dažas — Intars Busulis, Dons, «Raxtu raxti», grupa «Instrumenti» un tā tālāk. Mūsu kultūras nama zāle ar 450 skatītāju vietām viņiem nav interesanta. Es kā kultūras centra vadītājs šajā situācijā neko nevaru mainīt, jo individuālo mākslinieku un kolektīvu menedžeri ir tie, kuri izvēlas vietas, kur dosies koncertturnejas ietvaros. Viņiem daudz nozīmīgākas par Preiļu skaisto kultūras namu ir izmaksas un gūstamā peļņa. Viss!..

Mēs nevaram garantēt, ka spēsim izpārdot biļetes. Pēdējā laikā tā ir problēma. Varbūt apātija, varbūt finansiālās lietas iespaido, bet jau kādu laiku nesapņojam par «anšlāgu» jeb pilnībā izpārdotām biļetēm. Ja mēs gatavi maksāt māksliniekiem prasīto, lūdzu, viņi brauks un uzstāsies. Tāpēc ir jautājums — vai varam to atļauties? Esam pašvaldības finansēta iestāde, lietas jākārto racionāli. Plānojot gada pasākumus, domājam, ko varam atļauties nopirkt no profesionālās mākslas, ko varam dotēt, no kā jāatsakās.»

Ienāk jaunas lietas

Ne bieži, tomēr regulāri kultūras namā notiek pasākumi, kas piesaista vietējās sabiedrības neatslābstošu interesi. To vidū ir opermūzikas koncerti neformālā atmosfērā pie vīna glāzes.

«Šāds formāts cilvēkiem izrādījās pieņemamāks nekā ierastā sēdēšana krēslu rindās. Septiņi eiro par biļeti ir optimālā cena gan skatītājiem, gan koncerta rīkotājiem. Ilona Bagele, Sonora Vaice — burvīga iespēja baudīt patiesi augsti profe-

sionālu sniegumu. Tas tika novērtēts, visas 100 vietas tiek izpārdotas. Arī mākslinieki atzina, ka šāds formāts ir mazliet neierasts, bet ļoti jauks. Esam nolēmuši, ka turpmāk būs pavasara un rudens koncerti.»

Tomēr baletu un operu izvēlas neliela sabiedrības daļa. Ko vēlas pārējie skatītāji? Protams, patīk šlagermūzika. Aprīļa beigās būs burvīgš koncerts, bet vasarā parka estrādē notiks piektais Latgales šlagermūzikantu saiets. Visus iepriekšējos gadus estrāde bijusi pilna, tātad cilvēkiem šādu mūziku vajag.

«Prāta vētra» vai «Ontons i Anne»

Ir auditorija, kas saka — priekš manis Preiļos nekas nenotiek. Atļaušos nepiekrīst, jo amplitūda ir visai plaša — no klasiskās mūzikas, operas līdz smagajam rokam un šlagerim. Negribu nevienu no skatītājiem aizvainot, bet reizēm patiešām nesaprotu, ko sabiedrība vēlas. Varbūt cilvēki gadu gaitā pārāk izlutināti...

Daudzi pēdējā laikā ir jautājuši — «Prāta vētra» izsludinājusi koncerttūri, bet Preiļi nav sarakstā. Kāpēc? Es sazinājos ar menedžeriem, viņi atbildēja — jā, Preiļi mums ir vismīļākā vieta, divas reizes esam bijuši, bet diemžēl finansiāli jūs mums nesat izdevīgi, jau pagājušajā turē cietām zaudējumus. Līdz ar to saruna ir galā. Nauda nosaka visu, mūsu daži tūkstoši klausītāju stadionā vai estrādē ir pārāk maz.

Citādi ir ar populārām un tautā iemīļotām teātra izrādēm. «Ontons i Anne» jau bijuši Saunā, Pelēčos, Aizkalnē, Preiļu kultūras namā, ļoti apmeklēta izrāde. Bet ar profesionālajiem teātriem savādāk. Neesen bija valmierieši, viņiem pretī pustukša zāle. Limbažu tautas teātris ar Kultūrkapitāla fonda atbalstu brauca viesizrādēs pa Latgali, Viduslatgales pārnovadu fonds senioriem izrādi piedāvāja par brīvu.»

Būs ražīga vasara

Aizkalne, Pelēči, Sauna — arī tur rosās vietējie kultūras darbinieki un pašdarbnieki. Guntis Skrimblis uzteic aizkalniešus, tur līdz ar Māras Rožinskas stāšanos kultūras dzīves vadītājas amatā notiek daudz kas interesants. Galvenais, aktivizējušies vietējie jaunieši, darbojas pašdarbības kolektīvi. Saunas pagastam ir sava specifika, senas tradīcijas folkloras jomā, bet iedzīvotāji izsaka vēlmi, lai, rīkojot pasākumus, tiktu plašāk aptverta visa pagasta teritorija. Lielāku aktivitāti gribētos just Pelēčos.

«Laukos cilvēku ir maz, ļoti maz. Tomēr tas nenozīmē, ka viņu dēļ nav vērts strādāt. Kultūras darbiniekiem gribu atgādināt, ka ir vajadzīga pareiza pieeja, vajag izvēlēties isto laiku, rīkojot pasākumus — jāpielāgojas vietai un situācijai, jābūt saskaņā ar cilvēkiem, kuri pagastā dzīvo,» secina kultūras centra vadītājs.

Vasara novada kultūras dzīvē solās būt ražīga. Pasākumu uzskaitījumam Guntis Skrimblis sāk ar skolēnu dziesmu un deju svētku ieskaņu koncertu parka estrādē maija beigās. Jūnija beigās varēsīm vērot festivāla «Baltica» ieskaņas. 18. jūlijā Preiļos notiks Ordeņu brālības dalībnieku salidojums. Tajā pašā dienā publikas uzmanību piesaistīs retro automobiļu parāde, kas Preiļos iegriezīsies ceļā no Igaunijas, kā arī Amigo «Dzintara dziesmu» koncerts. No 21. — 22. augustam notiks novada svētki. Vēl būs vairākas interesantas viesizrādes. Izvērtēšanas un apspriešanas stadijā ir vietējo jauniešu izlototā ideja «Muzikālās ceturtdienas» — neformāli koncerti pilsētas vidē. Tāpēc noslēgumā jāsaka — sekojiet reklāmai!

SPECIĀLISTA PADOMS

Kartupeļus sēklai vēlams regulāri atjaunot

Marta nogalē Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centra (LLKC) Preiļu nodaļa sadarbībā ar Valsts Lauku tīklu organizēja «Efektivitātes paaugstināšana lauku saimniecībās», to apmeklēja 24 vietējo novadu lauksaimnieki.

Kā informē LLKC Preiļu nodaļas uzņēmējdarbības konsultante **Jolanta Augšpūle**, seminārā tika aplūkotas vairākas lauksaimniekus interesējošas tēmas: SIA «Sedumi» sēkļu jaunumi 2015. gadā; zālāju šķirnes izvēle atbilstoši Latgales reģiona īpatnībām; Latvijā audzēto zālāju sēkļu jaunumi un to audzēšanas tehnoloģijas. Semināra otrajā daļā tika runāts par kartupeļiem, to šķirņiem un par kartupeļu audzēšanu videi draudzīgā saimniecībā. Par to stāstīja agronome, Valsts Priekuļu Laukaugu selekcijas institūta kartupeļu selekcijas speciāliste Ilze Skrābule. Interese bija liela, jo lauksaimniekiem tika dota iespēja pieteikt sēklas kartupeļus, lai atjaunotu jau esošo šķirnes sēkļu vai ieviestu jaunu kartupeļu šķirni savā saimniecībā.

Klāt pavasaris, drīz vai katrs no mums savā mazdārzā lielākā vai mazākā apmērā stādīs kartupeļus. Kā rīkoties, lai viss būtu pareizi?

Pirms stādīšanas

Vispirms uzmanība jāpievērš augsnei. Piemērotākās kartupeļu stādīšanai ir smilšainās augsnes, arī smilšmāls, mālsmilts. Toties nav piemērotas smagas augsnes. Būtiska nozīme ir gaisa klātbūtnei augsnē, tāpat augsnes struktūrai jābūt irdenai. Stādot kartupeļus smagā augsnē, tie iegūst sliktu bumbuļu formu, pazeminās garšas kvalitāte. Lai cerētu uz labu ražu, augsnē pietiekamā apmērā jābūt arī barības vielām.

Kartupeļu veģetācijas periodā svarīgs ir vienmērīgs mitrums un

atbilstoši meteoroloģiskie apstākļi. Vienā un tajā pašā laikā šo kultūru būtu vēlams stādīt ik pēc trim četriem gadiem, iepriekš nodrošinot nepieciešamos priekšaugus — labību, zirņus, zālājus. Stādot kartupeļus pēc zālājiem, ir liela varbūtība, ka būs drātstārpi. Savukārt, stādot pēc krustziežu dzimtas augiem, pasliktinās kartupeļu garšas kvalitāte. Atcerieties, ka nav ieteicams stādīt kartupeļus pēc nakteņu dzimtas augiem, piemēram, tomātiem.

Ir jāpiemērojas klimatiskajiem apstākļiem. Kartupeļiem dīgstot, nepieciešama augstāka temperatūra, toties mitrums nav nepieciešams. Lakstu augšanai vēlamā temperatūra ir no plus 14 līdz 20 grādiem. Savukārt bumbuļu veidošanās periodā vēlamā temperatūra ir ap plus 18 līdz 20 grādiem, kā arī nepieciešams pietiekams mitrums. Bumbuļu nobriešanas periodā saulainais laiks ietekmē cietes veidošanos kartupeļos.

Katrs audzētājs kartupeļu šķirni izvēlas pēc patēriņa mērķiem — vai tā būs agrīna vai vēlīna šķirne, miltaināki bumbuļi vai mazāk miltaini.

Attālumiem starp vagām jābūt no 60 līdz 90 centimetriem, attālumam starp kartupeļiem vagā no 15 līdz 30 centimetriem, bet stādīšanas dziļumam — no četriem līdz pieciem centimetriem.

Stādījumu kopšanas tehnoloģija

Pēc stādīšanas kartupeļus vāgo un ecē, nolīdzinot vagu skaustus un atkārtotot ik pēc piecām līdz 10 dienām. Vāgošanu veic tik ilgi, līdz laksti starp vagām sakļaujas, tādējādi ierobežojot arī nezāļu izplatību. Alternatīvs risinājums nezāļu ierobežošanai — izveidotās vagas pirms kartupeļu sadīgšanas apstādā ar herbicīdiem.

Lai ierobežotu slimības, integrētā saimniecībā veic lauku monitoringu — apstrādā pēc nepieciešamības, ņemot vērā šķirnes izturību, izmantojot arī

bioloģiskus preparātus. Savukārt bioloģiskajā lauksaimniecībā veic pasākumu kompleksu, kas ietver sevi augu sekas ieviešanu, atļauto preparātu izmantošanu, agrotehnisko pasākumu pielietošanu u.c.

Lai ierobežotu kaitēkļu izplatību, integrētajā lauksaimniecībā veic regulāru lauku monitoringu, lai kaitēkļu ierobežošanai pielietotu atbilstošas metodes. Savukārt bioloģiskajā lauksaimniecībā liela uzmanība jāpievērš augu sekas ieviešanai, dabīgo ienaidnieku apzināšanai un bioloģisko augu aizsardzības līdzekļu izmantošanai.

Lakstu novākšanu veic 10 līdz 14 dienas pirms ražas novākšanas, lai bumbuļi nobriest. Liela uzmanība jāpievērš kartupeļu novākšanas tehnoloģijai. Lai mazinātu to traumēšanu, kartupeļi jānovāc ar tehniku, kurai ir amortizācijas elementi, cenšoties bumbuļus vairākkārt nepārbērt. Būtiski ir ļaut bumbuļiem uz lauka nogatavoties, lai nobriest miza, lai sadzīst rētas, tie apzūst un atdzīst.

Nodrošinot pareizus glabāšanas apstākļus (temperatūra glabātavā plus četri līdz seši grādi, gaisa mitrums 80 — 95%, ventilācija), kartupeļi labi jutīsies līdz nākamajam pavasarim.

Dabas aizsardzības pārvalde aicina pieteikt pārbaudei bioloģiski vērtīgus zālājus

● Ja plāvā zied gaiļbiksīte un aug vēl vismaz četras citas indikatoraugus, jūsu īpašumā var būt bioloģiski vērtīgs zālājs.

No nākamā gada līdz 2019. gada rudenim visā Latvijā tiks veikta aizsargājamo dzīvotņu kartēšana — eksperti dosies dabā un inventarizēs mežus, purvus, atsegumus, ūdeņus un zālājus. Lai obligāti apmeklējamos platībās iekļautu zālājus, kuru atbilstība bioloģiski vērtīga zālāja (BVZ) statusam līdz šim nekad nav pārbaudīta, Dabas aizsardzības pārvalde aicina zemju īpašniekus līdz 15. maijam pieteikt šādas teritorijas pārbaudei, informē Dabas aizsardzības pārvaldes sabiedrisko attiecību un vides izglītības nodaļas vadītāja Inese Pabērza.

Zālāju īpašnieki tiek aicināti pieteikt kartēšanai tikai tādus zālājus, kas pēc īpašnieka domām atbilst vismaz vienai no turpmāk uzskaitītajām pazīmēm:

✓ zālājs izmantots ekstensīvi kā pļava vai ganīja un nav uzarts vismaz 30 — 40 gadus, ticis pļauts ar siena novākšanu un/vai ganiņš, nav katru gadu lietoti minerālmēsli ar slāpekļa devu, kas lielāka par 50 kg/ha;

✓ zālāja zelandi veido liels skaits dažādu savvaļas ziedaugu un tajā nedominē viena vai vairākas no uzskaitītajām sugām: ložņu vārpata, dziedniecības piene, pļavas timotiņš, parastā kamolzāle, lielā nātre, podagras gārša, meža sunburkšķis, daudzgadīgā airene;

✓ visā zālāja platībā bieži sastopamas vismaz piecas dabisko zālāju indikatoraugus. Pazīstamākās no tām ir gaiļbiksīte, dzirkstelīte jeb savvaļas nelķīte, parastais vizulis jeb blusiņsmilga, Eiropas saulpurene, ziepenīte, spradzene, vidēja ceļteka u. c.

Pārbaudes netiks veiktas zālajos, kas bija pieteikti BVZ noteikšanai 2013. gadā, bet netika atzīti par bioloģiski vērtīgiem.

Kartēšanai Latvija būs sadalīta 12,5 x 12,5 km lielos kvadrātos. Katrā no tiem eksperts obligāti apmeklēs tos zālājus, kas ir noteikti kā bioloģiski vērtīgie zālāji līdz 2013. gadam (2013. un 2014. gadā pārbaudītie zālāji netiks apmeklēti). Pārējās zālāju platības eksperts apmeklēs izlases veidā, ņemot vērā zālāja novietojumu reljefā un ja pēc dažādu kartogrāfisko materiālu analīzes pastāvēs liela varbūtība, ka zālājs varētu būt bioloģiski vērtīgs.

Apsekošanas rezultāti tiks apkopoti un paziņoti pakāpeniski atbilstoši paveiktajiem darbiem 2016., 2017. un 2018. gadā. Informāciju par lauku bloku kartēs iezīmētajiem bioloģiski vērtīgajiem zālājiem varēs iegūt Lauku atbalsta ienesta (LAD) reģionālās pārvaldēs un dabas datu pārvaldības sistēmā "Ozols".

Papildus informācija, pieteikuma anketa un paraugs pievienojamai kartei atrodami Dabas aizsardzības pārvaldes interneta vietnē www.daba.gov.lv -> Aktualitātes -> BVZ pārbaude.

VIELA PĀRDOMĀM

Tautas selekcija — iespēja saglabāt daudzveidību pasaulē un Latvijā

Ģimenes sipoli, vasaras ķiploki, dažādu senu šķirņu ābeles — daudz kas no tā visa ir izzudis vai arī sastopams tikai attālos laukos, tā teikt, saglabāts vecmāmiņu dārzos. Paldies Dievam, ka tā, jo vēl jau ir iespēja saglabāt dabas daudzveidību, vismaz to, kas sen ierasta Latvijā.

Tieši zemnieki izsenis bijuši sēkļu glabātāji un selekcionāri, kuri ģenētisko daudzveidību uzturēja, savstarpēji apmainoties ar sēklām un saglabājot labāko augu sēklas nākamā gada sējai.

Daudzveidība nodrošināja kultūragu pielāgošanos vietējiem klimatiskajiem un augsnes apstākļiem, nodrošināja daudzveidību pārtikā pat tad, kad kādai šķirnei piemētās nelaime.

Patlaban tiek lēsts, ka pasaules desmit lielākajām sēkļu firmām pieder 67% no pasaules sēklām. Līdz ar panākumiem zinātnē un lauksaimniecības modernizāciju ir notikusi liela mēroga ģenētiskā erozija, tas ir, izzudušas simtiem veco un vietējo šķirņu. Tā 20. gadsimtā ģenētiskā daudzveidība lauksaimniecībā pasaulē sarūkusī par 75%. Šobrīd lielākā daļa cilvēces uztura nāk no 12 augu

un 14 dzīvnieku šķirņiem. Tik liela paļaušanās uz nedaudzām šķirnēm ir bīstama gan ekonomiskā, gan ekoloģiskā ziņā.

Eiropas sēkļu likumdošana paredz šķirņu reģistrāciju Kopējā katalogā un sēkļu sertifikāciju, aizsargā selekcionāru tiesības. Taču kopš 2008. gada pastāv arī atkāpes sēkļu tirdzniecības likumiem šķirņiem, kuras ir dabiskā veidā pielāgotas vietējiem un reģionālajiem apstākļiem un ko apdraud ģenētiskā erozija.

Pasaules Pārtikas un lauksaimniecības organizācijas starptautiskais ligums par augu ģenētiskajiem resursiem pārtikai un

lauksaimniecībai atzīst zemnieku ieguldījumu lauksaimnieciskās daudzveidības uzturēšanā un nosaka zemnieku tiesības saglabāt, selekcionēt un savstarpēji apmainīties ar sēklām. Taču līdz šim dalībvalstis ir veltījušas ļoti maz līdzekļu liguma ieviešanai. Turklāt lielākā daļa līdzekļu veltīti pārsvarā ģenētisko resursu saglabāšanai ģēnu bankās, nevis reālās zemnieku saimniecībās. Latvijas augu ģenētiskie resursi tiek saglabāti gan sēkļu bankā, gan lauku kolekcijās dažādos lauksaimniecības institūtos. Sēk-

lu bankā atrodas apmēram 2000 dažādi paraugi, kopā ar lauku kolekcijām Latvijas augu ģenētiskie resursi ir pārstāvēti ar vairāk nekā 3000 paraugiem.

Lai veicinātu lauksaimnieciskās daudzveidības saglabāšanu un zemnieku tiesību ieviešanu, uzteicama ir apmaiņšanās ar sēklām. Tas palīdz attīstīt vietējās šķirnes, sniedz dabīgu aizsardzību pret slimību un kaitēkļu izplatīšanos un klimata pārmaiņām, paplašina zemnieku un patērētāju izvēles iespējas, dāvā neatkarību no sēkļu monopola un tā tālāk.

Iedzīvotāji visaugstāk novērtē vides sakoptību un informētību

Līvānu novadā tika veikts sabiedrības viedokļa pētījums, ko organizēja Līvānu novada pašvaldības sabiedrisko attiecību un ārējo sakaru daļa. Tas tika veikts novada integrētās attīstības programmas 2012. — 2018. gadam ikgadējā uzraudzības ziņojuma ietvaros.

Visaugstāk iedzīvotāji novērtējuši vides sakoptību, par ko atzinību paiduši 82,2 procenti aptaujāto, un sabiedrības informēšanu, ar kuru apmierināti 73,4 procenti. Ar kopējo pakalpojumu kvalitāti un dzīvi Līvānu novadā apmierināti 71,9 procenti, ar atkritumu apsaimniekošanu — savākšanu un izvešanu — 71,3 procenti. Ar novada kopējo attīstību apmierināti ir 70,6 procenti aptaujāto.

Vides sakoptība

Positīvi novērtējot vides sakoptību, aptaujātie tomēr ir atraduši, kas šajā ziņā būtu uzlabojams. Iedzīvotāji ierosina uzstādīt interesantus vides objektus, ierīkot vairāk puķu un dekoratīvo augu stādījumus, sakopt upju krastus, kur ierīkot atpūtas vietas un zaļās zonas. Īpaša uzmanība jāvelta bērnu rotaļu laukumu uzturēšanai kārtībā. Kā problēmu iedzīvotāji minējuši nepabeigto daudzstāvu māju nepievilcīgo izskatu, nolaistas un nekoptas privātmājas. Anketās minēts, ka nepieciešams uzbūvēt brīvdabas estrādi, baseinu un gājēju tiltu pāri dzelzceļam uz rūpniecības zonu. Nepieciešama arī pludmale, strūklaka, dzīvnieku patversme.

Ielas un ceļi

Attiecībā uz ielām un ceļiem iedzīvotāji akcentējuši problēmas, ar kurām saskārušies apjomīgā ielu rekonstrukcijas projekta laikā, kad vienlaikus vienā no pilsētas rajoniem tika rekonstruētas 12 ielas. Ielu tīkls remonta laikā bija grūti izbraucams, daudzi posmi tika slēgti. Pilsētas ielu rekonstrukcijas rezultātā dažviet ielas ir sašaurinātas, neērtāka kļuvusi dažu krustojumu izbraukšana. Iedzīvotāji norādījuši, ka nepieciešams uzlabot ielu, īpaši mazo ielu, piemēram, Ubagļi, tīrīšanu un kaisīšanu ar pretslīdes materiāliem ziemā.

Aptauja pierādīja, ka iedzīvotājiem ļoti aktuāla ir ielu kvalitāte industriālajā zonā, kur pašlaik ceļu kvalitāte ir ļoti kritiska,

taču jau tuvāko gadu laikā šajā rajonā tiks veikti apjomīgi rekonstrukcijas darbi.

Daudz komentāru saņemts par nepieciešamo ielu apgaismojumu mazajās Līvānu ielās, tas būtu jāuzlabo.

Ar gājēju ietju stāvokli Līvānu novadā apmierināts 68,1 procenti respondentu, ar velosipēdiem un to maršrutiem — 44,4 procenti, savukārt ar ielu un ceļu infrastruktūru — 54,1 procenti iedzīvotāju.

Sabiedriskais transports

Ar sabiedriskā transporta pakalpojumu nodrošinājumu apmierināti vien 44,7 procenti aptaujāto. Atsevišķi ierosinājumi minēti par plašāku pilsētas autobusu kursēšanas grafika ieviešanu, nodrošinot reisu uz Ubagļiča rajonu. Paustas vēlmes, lai reisi būtu pielāgoti svētdienas dievkalpojumu laikiem katoļu baznīcā. Ierosināts, lai tiktu organizēti agrāki reisi uz rūpniecības zonu.

Namu apsaimniekošana

Daudz komentāru saņemts par komunālās saimniecības darbu un namu apsaimniekošanu. Iedzīvotājus uztrauc daudzstāvu māju stāvoklis, piemēram, Rīgas ielā 65 jārisina notekūdeņu aizvadišanas problēma, tāpat arī ēkas, ko nepieciešams siltināt un kāpņu telpu neapmierinošais stāvoklis. Namu apsaimniekošana aptaujā saņemusi viszemāko novērtējumu, — tikai 27,2 procentu aptaujāto ir apmierināti ar šajā jomā paveikto.

Par sētnieku darbu saņemtas kritiskas piezīmes daudzdos komentāros — gan par to, ka ziemā ietves tiek tīrītas tikai tad, kad cilvēki jau dodas uz darbu, nevis agri no rīta, gan par to, ka ietves bieži ir slikti notīrītas, netiek pietiekami kaisītas.

Iedzīvotāji ierosina ieviest rīcības plānu, lai risinātu klaiņojošu suņu problēmu.

Ar darbu atkritumu apsaimniekošanas jomā apmierināti 71,3 procenti aptaujāto. Iedzīvotāji ierosina sekmēt šķirošanu, kā arī vairāk sekot, lai kopējā atkritumu apsaimniekošanas sistēmā iekļautos arī privātmāju iedzīvotāji.

Saistībā ar ielu remontiem Līvānos aptaujā saņemti vairāki komentāri par sliktu ūdens kvalitāti rekonstrukcijas laikā. Jersikas un Rudzātu pagasta iedzīvotāji norādījuši uz dārgu ūdensapgādes pakalpojumu.

Attiecībā uz komunālo saimniecību iedzīvotāji iesaka uzlabot komunikāciju ar klientiem, būt atsaucīgākiem pret iedzīvotāju vajadzībām, iedziļināties viņu problēmās, censties palīdzēt.

Veselības un sociālā aprūpe

Veselības aprūpē iedzīvotāji gribētu plašāku speciālistu klāsta pieejamību Līvānu slimnīcā, dažādus izmeklējumus, rehabilitāciju, zobārstniecības pakalpojumus par pieejamākām cenām, speciālistus, kas strādā ar bērniem. Tāpat kā valstī kopumā, arī Līvānos iedzīvotājus daudz kas veselības aprūpē neapmierina. Tikai 52,2 procenti atbildējuši, ka šie pakalpojumi viņus apmierina.

Ekonomiskā attīstība

Šajā jomā aptaujātie kā galveno problēmu minējuši darba vietu trūkumu, zemo atalgojumu. Vairāki aptaujātie uzsvēruši, ka labprāt atgrieztos Līvānos no Rīgas un ārzemē, taču neredz sev piemērotas darba iespējas un konkurētspējīgu atalgojumu. Tajā pat laikā uzņēmēji sūrojas par kvalificēta darbaspēka trūkumu.

Kultūra un izglītība

Aptaujā iedzīvotāji norādījuši, ka jāatjauno tradīcija ar Jāņu nakts svinēšanu pie ugunsķiem Līvānu pilsētā, kas pēdējos gados nenotiek. Cilvēki uzskata, ka daudzi labi pasākumi vasaras sezonā Līvānos nenotiek estrādes trūkuma dēļ. Kopumā 61,3 procenti aptaujāto ar kultūras un izklaides pasākumiem novadā ir apmierināti.

Izglītības jomā jāturpina celt izglītības kvalitāti, piesaistot augsti profesionālus pedagogus. Aptaujā minēta arī nepieciešamība pēc patriotiskās audzināšanas skolās.

Sabiedrības informēšana

Ar sabiedrības informēšanas darbu novadā kopumā apmierināti 73,4 aptaujāto, kas ir otrais labākais apmierinātības rādītājs. Iedzīvotāji ierosinājuši domes vadībai organizēt vairāk tikšanos ar iedzīvotājiem.

Pagastu vērtējums

Iedzīvotāji pozitīvi novērtējuši, ka Sutrū ciemats ir ļoti apgaismots, ar asfaltētu ciema centru, kur iespējams saņemt arī ģimenes ārsta pakalpojumus, kas cilvēkiem ir ļoti svarīgi.

Lauku pagastos iedzīvotāji ierosina uzstādīt norādes zīmes uz lauku ceļiem ar norādi uz konkrētām apdzīvotām vietām, jo pretējā gadījumā ceļu tiklā orientēties ir grūti, īpaši Rudzātu pagastā, kur ceļu tīkls ir ļoti sazarots.

Kā rāda aptauja, ceļu problēma cilvēkiem laukos ir visaktuālākā. Piemēram, Jersikas pagasta Upeniekos iedzīvotāji aicina meklēt iespēju ciemata ielu (Vitolu, Bērzu un citu) asfaltēšanai. Rožupes pagastā joprojām aktuāls ir valsts nozīmes ceļš Rožupe — Rudzāti, ko vajag asfaltēt. Tāpat iedzīvotāji vērsuši uzmanību uz problēmu ar Staru ceļu, pa kuru notiek dolomīta kravu pārvadājumi. Savukārt Turku pagastā aptaujātie norādījuši uz nepieciešamību asfaltēt Jaunsilavas pamatskolas piebraucamo ceļu. Jersikas pagastā iedzīvotāji norādījuši, ka nepieciešams veikt remontu pagasta tautas namā, kur ziemā ir auksti, ir problēmas ar apskaņošanu.

Sabiedriskā kārtība

Iedzīvotājus uztrauc to cilvēku skaits, kas vakaros pa ielām staigā alkohola reibumā. Aptaujā minēts, ka būtu lietderīga videonovērošanas sistēmas uzstādīšana sabiedriskās vietās pilsētā vai pašvaldības policijas izveide.

Kopumā 52,2 procenti aptaujāto atzinuši, ka ar sabiedrisko kārtību novadā situācija ir normāla.

Tūrisms, sports, jaunieši

Aptaujā atzinīgi novērtēts Latgales mākslas un amatniecības centrs, stikla muzejs kā tūrisma objekts, taču tūrisma jomā Līvāniem vajadzētu attīstīties.

Iedzīvotāji norāda, ka pilsētā trūkst dažādības sabiedriskās ēdināšanas pakalpojumu jomā; izklaides iespēju.

Neraugoties uz sporta infrastruktūras attīstību pēdējos gados, vēl aizvien aptaujā cilvēki min nepieciešamību paplašināt šo piedāvājumu. Uzsvērts, ka nav sporta aktivitāšu bērniem no četrus gadu vecuma.

□□□

Kopumā Līvānu novada attīstību iedzīvotāji novērtējuši pozitīvi. Domes darbu atzinīgi novērtējuši 65 procenti aptaujāto. Vēl augstāks vērtējums sniegts kopumā par dzīvi novadā, — ar to apmierināti ir 71,9 procenti aptaujāto.

DOMES SĒDES LĒMUMI

Piedalīties projektu konkursā

Pieņemts lēmums piedalīties Valsts kultūrkapitāla fonda izsludinātajā mērķprogrammas «Latvijas valsts mežu atbalstītā Latgales kultūras programma 2015» projektu konkursā ar projektu «Lielā latgaliešu tautasdziesmu ķēde un tradīciju skola — nemateriālā kultūras mantojuma saglabāšanai un popularizēšanai». Noteiktas projekta kopējās izmaksas 3501,48 eiro apmērā, no kurām 2487 eiro ir Valsts kultūrkapitāla fonda mērķprogrammas «Latvijas valsts mežu atbalstītā kultūras programma 2015» finansējums un 1014 eiro — Līvānu novada domes līdzfinansējums.

Projektu sagatavoja Līvānu novada domes investīciju un projektu nodaļa.

Par atļaujas izsniegšanu totalizatora un derību likmju pieņemšanas vietas atvēršanai

Domes sēdē tika izskatīta SIA «Joker LTD» vēstule par atļaujas izsniegšanu totalizatora un derību likmju pieņemšanas vietas atvēršanai esošajā SIA «Joker LTD» spēļu zālē Rīgas ielā 57B,

Līvānos un iesniegumam pievienotie dokumenti, kas paredzēti Azartspēļu un izložu likumā.

Vienam deputātam balsojot «pret» un vienam deputātam «atturoties», deputāti nolēma atļaut sabiedrībai «Joker LTD» organizēt totalizatoru un derību likmju pieņemšanas vietas atvēršanu SIA «Joker LTD» īpašumā esošajā spēļu zālē.

Par vēlēšanu parakstu apliecināšanas deleģējumu

Saskaņā ar LR Centrālās vēlēšanu komisijas rosinājumu «Par parakstu vākšanu», lai nodrošinātu likuma «Par tautas nobalsošanu, likuma ierosināšanu un Eiropas pilsoņu iniciatīvu» noteikumu izpildi, domes sēdē pieņemts lēmums deleģēt tiesības apliecināt vēlēšanu parakstus likumu ierosināšanai Līvānu novada domes, pagasta pārvalžu un Līvānu novada bāriņtiesas darbiniekiem. Attiecīgi tiks veikti grozījumi šo darbinieku amata aprakstos. Ar domes lēmumu noteikta maksa par parakstu apliecināšanu saistībā ar parakstu vākšanu par likumprojektu vai Satversmes grozījumu projektu ierosināšanu — 1,18 eiro un PVN.

Līvānus apmeklēja Alojas novada uzņēmēji

● Alojas novada delegācija Līvānu apmeklējuma laikā.

8. aprīlī Līvānus pieredzes apmaiņas nolūkos apmeklēja Alojas novada uzņēmēju padomes un pašvaldības pārstāvji.

Alojas novada uzņēmēji kopā ar pašvaldības pārstāvjiem un Alojas novada domes priekšsēdētāju Valdi Bārdi apmeklēja Līvānu inženiertehnoloģiju un inovāciju centru (LIIC), kur tikās ar Līvānu novada domes priekšsēdētāju Andri Vaivodu.

Alojas novada pašvaldības komercdarbības speciāliste Baiba Birzgale sniedza ieskatu Alojas novada uzņēmēju padomes darba pieredzē, kā arī vispārējā situācijā uzņēmējdarbības jomā.

Par Līvānu pieredzi un sadarbību ar uzņēmējiem pastāstīja LIIC vadītāja Zane Gaiduka, savukārt par Mazo grantu projektu ieviešanu Līvānu novada teritorijā un par pieredzi Līvānu novada stipendiju fonda darbībā

— sabiedrisko attiecību un ārējo sakaru daļas vadītāja Ginta Kraukle.

Pēc tam alojas pārstāvji apmeklēja SIA «Livani Eko Group» biohumusa ražotni Rožupes pagasta Muceniekos, SIA «Līvānu mājas un logi» koka logu, durvju un kāpņu ražotni, kā arī SIA «Sencis» miksto mēbeļu ražotni.

Noslēgumā viesi apmeklēja Latgales mākslas un amatniecības centru.

Lappusi sagatavoja L.Rancāne

Novada pašvaldība veidos savu mārketinga stratēģiju

31. martā uz pašvaldību stratēģiskās vadīšanas tīkla sanākumi Preiļos bija ieradušies pārstāvji no Amatas, Mālpils, Jaunpils, Skrundas un Gulbenes novadu pašvaldībām, lai iepazītos ar uzņēmējdarbības vidi Preiļu novadā, informē Preiļu novada domes mājas lapas satura redaktore Jolanta Rubine.

Pārstāvjus ar līdzšinējo pieredzi iepazīstināja Preiļu novada domes priekšsēdētāja Maruta Plivda, Preiļu novada uzņēmējdarbības konsultante Ineta Liepniece, kā arī novada jaunie uzņēmēji — Gints Zarāns, Juris Vucāns, Juris Želvis — un tūrisma uzņēmējdarbības pārstāvis Ainis Noviks, savukārt Preiļu novada domes sabiedrisko attiecību speciāliste

Maija Paegle uzstājās ar stāstījumu par akciju sabiedrību "Preiļu siers". Sanāksmes dalībnieki izbraukuma ekskursijā iepazinās ar šūšanas uzņēmumu SIA "Firma Jata", kā arī viesojās visapmeklētākajā tūrisma objektā Preiļu novadā — Leļļu galerijā.

Jau iepriekš tikām ziņojuši, ka Preiļu novada pašvaldība ir iesaistījusi projektā "Lietpratīga pārvaldība un Latvijas pašvaldību veikspējas uzlabošana", ko realizē Latvijas Pašvaldību savienība sadarbībā ar Norvēģijas Vietējo un reģionālo varas iestāžu asociāciju un Valsts Reģionālās attīstības aģentūru. Projekta ietvaros ir izveidoti četri pašvaldības sadarbības tīkli (pašvaldību stratēģiskās vadīšanas tīkls, pašvaldību sociālā darba un veselības aprūpes pieejamības nodrošināšanas tīkls, pašvaldību sabiedrisko pakalpojumu un

mājokļu politikas tīkls, pašvaldību izglītības un kultūras tīkls), kopumā ir iesaistītas 44 Latvijas pašvaldības, kas darbojas vienā vai vairākos tīklos.

Pašvaldību sadarbības tīkli savā darbībā izmanto mācīties salīdzinot principus — salīdzināt, analizēt un mācīties, tāpēc projekta ietvaros pašvaldības dodas viena pie otras smelties pieredzi, zināšanas un labās prakses piemērus, lai tos piemērotu saviem specifiskajiem apstākļiem un risinājumiem konkrētā nozarē, kā arī pilnveidotu savas pašvaldības stratēģisko vadīšanu, līdz ar to veiksmīgāk sadarbojoties ar tādām mērķa grupām kā iedzīvotāji, uzņēmēji un apmeklētāji. Sadarbības modeļa ideja ir ņemta no Norvēģijas, kur šie sadarbības tīkli veiksmīgi darbojas vairākus gadus.

Projekta koordinatore Preiļu novadā Zane Erta paskaidroja, ka projekts noslēgsies nākamā gada aprīlī, un līdz tam laikam pašvaldību stratēģiskās vadīšanas tīklā iesaistītās pašvaldības plāno izveidot katru savu mārketinga stratēģiju. Rezultātā pašvaldībā tiks sastādīts plānošanas dokuments, kurā būs apkopotas idejas, objektīvā realitāte un nākotnes mērķi un vīzija, kas jāsasniedz pašvaldībai vajadzīgajā virzienā.

Projekts tiek īstenots, izmantojot 2,12 miljonu eiro finansējumu no Norvēģijas finanšu instrumenta 2009.-2014. gada perioda programmas "Kapacitātes stiprināšana un institucionālā sadarbība starp Latvijas un Norvēģijas valsts institūcijām, vietējām un reģionālām iestādēm".

Apstiprina SIA "Preiļu saimnieks" 2014. gada pārskatu

26. marta Preiļu novada domes sēdē deputāti pieņēma zināšanai SIA "Preiļu saimnieks" 2014. gada pārskatu. Pārskats ir sastādīts atbilstoši likumdošanas prasībām, zvērināts revidents ir to izvērtējis un sniedzis pozitīvu atzinumu. SIA "Preiļu saimnieks" valde ir izskatījusi gada pārskatu un ierosinājusi dažādus priekšlikumus atsevišķu struktūrvienību darba organizācijas uzlabošanai.

SIA "Preiļu saimnieks" valdes priekšsēdētājs Jānis Mūrnieks skaidro: "Izanalizējot visu sabiedrības struktūrvienību paveikto 2014. gadā, kopumā rezultāti ir iepriekšējā gada līmeni, neraugoties uz to, ka gada bilance ir negatīva (minus 280 000 eiro). Tas skaidrojams ar to, ka 2013. gads bija noslēdzies ar peļņu, un tajā bija iekļauta arī tā finanšu līdzekļu daļa, kas ir mājām uzkrājums, kurus dzīvokļu īpašnieki nav lēmuši izmantot dažādiem savas mājas rekonstrukcijas darbiem. Savukārt šajā bilancē šī summa, kas ir 337 591,90 eiro, ir uzskaitīta atsevišķi kā saņemta, bet vēl neapgūta nauda.

Pēdējos gados ir realizēti četri lieli projekti ūdenssaimniecības tehniskā stāvokļa uzlabošanai, iegādātas un uzstādītas jaunas, modernas iekārtas, kas prasa salīdzinoši dārgu apkalpošanu. Liels ir arī mašīnu un iekārtu iegādētais nolietojums, tāpēc līdzekļu uzkrāšana to atjaunošanai sadārdzina pakalpojumu izmaksas, kuras ne vienmēr adekvāti iespējams atspoguļot tarifos.

Mūsu pārraudzībā esošais objekts — pilsētas tualete — nes zaudējumus. Nav apstrīdams jautājums par tās lietderību, bet šādu objektu pilsēta var uzturēt, tikai to dotējot, kas katru gadu ticis uzsvērts, bet pozitīvs lēmums nav pieņemts, tāpēc mums kā pašvaldības uzņēmumam ik gadus tas ir kā prognozētais zaudējums nesošs objekts."

Siltumapgādes daļai, atkritumu apsaimniekošanas daļai un viesnīcai aizvadītajā gadā bija pozitīvi finanšu rādītāji. Šobrīd tiek strādāts pie SIA "Preiļu saimnieks" viesnīcas, kas atrodas Talsu ielā

2a, konkurētspējas uzlabošanas, tiek iepirkts jauns inventārs un turpinās tūristu grupu uzņemšana. Savukārt siltumapgādes nozarei pozitīvi finanšu rādītāji ir, pateicoties SIA "Preiļu saimnieks" valdījumā esošajai koģenerācijas stacijai.

Finanšu rādītāji ar mīnus zīmi ir ūdensapgādes un kanalizācijas daļai, labiekārtošanas un apzaļumošanas daļai, namu pārvaldei un apbedīšanas birojam. Faktiski visu pagājušo gadu tika strādāts pēc vecā ūdenssaimniecības pakalpojumu tarifa (jaunais stājās spēkā no novembra). Vēsturiski Preiļos centrālā ūdensapgādes sistēma veidojusies tā, ka daļa infiltrāta jeb nokrišņu ūdens nonāk attīrīšanas iekārtās, un tā attīrīšana netiek apmaksāta. Labiekārtošanas un apzaļumošanas daļas rādītāji skaidrojami ar to, ka pie tiem pašiem resursiem audzis darbu apjoms — realizējot dažādus projektus, izveidoti jauni objekti, pilsēta aug un attīstās. "Domei, pieņemot nākamo gadu budžetus, tas būtu jāņem vērā," akcentē Jānis Mūrnieks. Apbedīšanas birojs strādā ar zaudējumiem, un SIA "Preiļu saimnieks" valde ir skatīts jautājums par atsevišķu pakalpojumu cenas celšanu, bet līdz šim nekas nav mainīts, ņemot vērā klientu maksātspēju, lai šis pakalpojums būtu pieejams novada iedzīvotājiem.

Jānis Mūrnieks ieskicē nākotnes ieceres, kā uzlabot sabiedrības darbu: "Kopā ar domes speciālistiem būtu jāķeras pie projektēšanas darbiem mikroajonu labiekārtošanai, tajā skaitā inženier-tīklu atjaunošanai. Ja iekškvartālu tīkli sabruks pavisam, var rasties lielas problēmas. Turpinām intensīvi strādāt ar šķirotajiem atkritumiem, kas ir 9% no kopējā daudzuma. Mēs šķirotos presētos atkritumus pārdodam lētāk nekā gribētos, tādejā veļam iegādāties iekārtu, kas smalcina polietilēna plēvi. Būtu jāiegādājas arī plastmasas pudeļu smalcinātājs. Lai varētu uzskaitīt katru darbinieka darba laiku, noslodzi un tiešie darbu vadītāji varētu efektīvāk koordinēt darbus, jāievieš darbinieku identifikācijas kartes.

I.Šnepste,
SIA "Preiļu saimnieks"
sabiedrisko attiecību
speciāliste

Līdzfinansējums Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzeja projektiem

Deputāti domes sēdē skatīja Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzeja direktores Teklas Bekešas iesniegumu par līdzfinansējuma piešķiršanu Kultūrkapitāla fonda un Kultūras ministrijas izsludinātajos projektu konkursos iesniegtajiem projektiem. Tika nolemts Kultūrkapitāla fondā iesniegto projektu atbalsta gadījumā piešķirt muzejam finansējumu 1184,12 eiro apmērā, Kultūras ministrijā iesniegtā projekta atbalsta gadījumā piešķirt muzejam 468 eiro.

Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzejs ir iesniedzis projektu un ieplānojis restaurēt muzeja krājumiem dāvināto izcilā mākslinieka, Preiļu novada Goda pilsoņa Jāzepa Pigožņa etnogrāfisko skapīti, kurā mākslinieks uzglabāja otas, krāsas un dažādus traucīņus. Projekta kopējā

summa sastāda 3473 eiro, domes līdzfinansējums — 373 eiro.

Starp iecerētajiem projektiem ir izdevuma "Kārdināšana ar pūru" sagatavošana. Tajā tiktu atspoguļota muzeja krājumu etnogrāfiskās kolekcijas priekšmetu saistība ar Raini un Jasmužu. Projekta kopējā summa — 3213 eiro, pašvaldības iedalītais līdzfinansējums — 302 eiro.

Ieplānota arī Preiļu muižas īpašnieka Jozefa Henriha Borha dzīvesbiedres Annas Borhas tērpu fragmentu restaurācija. Tā ir muzeja krājumos esošā aubīte un kleitas piedurkne. Projekta kopējā summa — 2629 eiro, līdzfinansējums — 264 eiro.

Atbalstam iesniegts arī muzejpedagoģisko programmu kopums 2015. gadam "Sveicinu Latviju", kurā iecerēts izveidot trīs muzejpedagoģiskās programmas skolām un, izmantojot inovatīvās mācību metodes, iesaistīt skolēnus pārjoto valsts svētku rotājumu Latvijas sarkan-

baltsarkanajās krāsās — karodziņu, piespraudes vai rokas lentas — izgatavošanā, kā arī nodrošināt radošo darbošanos keramikas darbnīcā. Projekta kopējās izmaksas — 1610 eiro, domes līdzfinansējums ir 245 eiro.

Muzejs iecerējis unikālu Nacionālā muzeja krājuma vērtību pieejamības nodrošināšanu un iegādāt divas speciālās vitrīnas ar klimata kontroli, kurās varētu uzglabāt 19. gadsimta Maltas ordeņa komandora mundiera fragmentu, krucifiksu ar apzeltītu Jēzus Kristus skulptūru, no smalkām metāla stieplītēm pītus rotājumus, muižnieces aubes fragmentu, kleitas piedurknes daļu un biķera tekstiliju veļumu, kas izgatavots 18. gadsimtā. Projekta kopējā summa sastāda 10 343 eiro, dome piešķir līdzfinansējumu 937 eiro apmērā.

Naudas līdzekļi projektu līdzfinansējumam iedalīti no novada domes budžeta sadaļas "Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem".

Apstiprināti noteikumi skolēnu nodarbinātības organizēšanai vasarā

Kārtējā domes sēdē deputāti apstiprināja noteikumus par kārtību, kādā organizējami skolēnu nodarbinātības pasākumi vasaras brīvlaikā Preiļu novadā, informē Preiļu novada domes sabiedrisko attiecību speciāliste Maija Paegle.

Nodarbinātības pasākumi tiek nodrošināti Preiļu novadā deklarētiem skolēniem, kuri mācās vispārīgizglītošanās vai profesionālās mācību iestādēs un kuri uz nodarbinātības pasākuma uzsākšanas brīdi ir sasnieguši 13-18 gadu vecumu. Nodarbinātības pasākumus vasaras brīvlaikā finansē Preiļu novada dome, bet organizē, koordinē un kontrolē attiecīgais darba devējs.

Noteikumi nosaka, ka nodarbinātības pasākumi tiek nodrošināti, ņemot vērā proporciju iedzīvotāju, skolu un skolēnu skaita ziņā. Nodarbinātības pasākumos vasaras brīvlaikā iesaistītie skolēni strādās divas nedēļas — 13 un 14 gadīgie skolēni strādās četras stundas dienā,

15-18 gadīgie strādās nepilnu darba dienu — 6 stundas dienā, saņemot atlīdzību valstī noteiktās minimālās stundas tarifa likmes apmērā par faktiski nostrādātajām stundām.

Pašvaldības iestādes, SIA Preiļu saimnieks un Preiļu novada pagastu pārvaldes līdz 10. maijam Preiļu novada domē iesniegs informāciju, paziņojot, cik skolēniem tiks nodrošinātas darba vietas jūnijā, jūlijā un augustā.

Pašvaldības pienākumos ietilpst organizēt skolēnu pieteikšanos un izvērtēt pieteikuma anketas iesniegumus. Pamatojoties uz skolēnu pieteikumiem, pašvaldība izvērtēs un piedāvās vietas, kur notiks skolēnu nodarbinātības pasākumi vasarā. Pašvaldība būs atbildīga arī par noslēgto līgumu izpildi, bet, ja tiks konstatēta kāda skolēna nevēlīga attieksme pret veicamo uzdevumu izpildi, tiks izvērtēta iespēja skolēnu aizstāt ar citu. Pašvaldība veiks arī darba samaksu skolēniem par padarīto darbu

septiņu darba dienu laikā pēc darba laika uzskaites tabeles un pārskata iesniegšanas.

Savukārt skolēnu pienākumos ietilpst vecāku vai aizbildņu aizpildīta iesnieguma iesniegšana Preiļu novada domes kancelejā vai attiecīgi kādā no Preiļu novada pagastu pārvaldēm līdz 15. maijam. Pēc pašvaldības izveidotās darba grupas pozitīva izvērtējuma rezultāta saņemšanas skolēnam jāiesniedz ārsta izziņa (forma 027) par veselības stāvokli.

Līdz 27. maijam pašvaldības izveidota darba grupa izvērtēs skolēnu iesniegtās pieteikumu anketas, priekšroku dodot skolēniem no aizbildniecībā esošo bērnu ģimenēm, no daudz bērnu un trūcīgajām ģimenēm. Par izvērtēšanas rezultātiem informācija tiks nodota līdz 31. maijam. Skolēnu nodarbinātības mērķis ir radīt iespēju 13-18 gadu vecumu sasniegušiem skolēniem apgūt darba prasmes un iemaņas profesionālu uzraudzībā.

Nodibinājums «Viduslatgales pārnovadu fonds» īsteno veiksmīgas idejas

Nodibinājuma «Viduslatgales pārnovadu fonds» aktivitātes pēdējā laikā būs pamanījuši daudzi ne vien Preiļu, bet arī apkārtnējo novadu iedzīvotāji. Par to, kas iecerēts tuvākajā laikā, «Novadniekam» pastāstīja fonda valdes locekle Valija Vaivode.

Viņa informēja, ka turpinās programmas «Maizes rīciens» īstenošana, ko finansē Boriss un Ināra Teterevi. Par pieejamajiem līdzekļiem tiek sarūpētas paciņas ar dažādām garšīgām lietām, tā ir dāvana veciem un vientuļiem cilvēkiem. Šajā gadījumā tie ir 368 seniori Preiļu un Riebiņu novadā, kuri Viduslatgales pārnovadu fonda sagādātās dāvanas saņēma Lieldienu priekšvakarā. Paciņas bija gana bagātas — ar kafiju, iebiezināto pienu, aprikožu kompotu, tēju, konfektēm, āboliem un cepumiem.

Tācu programmu «Maizes rīciens» veido ne tikai reāli baudāmas un taustāmas dāvanas. 19. martā ap trim simtiem senioru no visiem bijušā Preiļu rajona teritorijā izveidotajiem novadiem bez maksas noskatījās Limbažu tautas teātra izrādi «Bezkaunīgie veci». Vecie ļaudis tencināja par iespēju izrauties no mājām un noskatīties jaunu izrādi, savukārt fonda darbinieces teica paldies pašvaldībām par sagādāto bezmaksas transportu. Pēc pārtraukuma vasarā programma «Maizes rīciens» turpināsies rudenī gan ar gardumu paciņām, gan citiem atpūtas un izklaides pasākumiem vecajiem ļaudim arī no citiem novadiem.

Otro gadu turpinās akcija «Piepildīt sapni». Šogad tajā piedalās 21 bērns. Valija Vaivode atzīst, ka viens no smagākajiem uzdevumiem bija apzināt ģimenes, kuras kā potenciālos kandidātus pieteica pašvaldību sociālie darbinieki. Nācās uzrunāt cilvēkus, izstāstīt par mūsu plāniem un saņemt viņu piekrišanu publicātei, atceras Valija, jo ne visi ir gatavi atklāt sabiedrībai sava bērna slimību un atzīt, ka viņiem kļūst grūti.

Kad bērnu sapni un vēlmes ir uzzinātas, kad par katru ģimeni sagatavots atsevišķs stāsts, tiek

● Turpinot pagājušajā gadā aizsāktu programmu «Maizes rīciens», nodibinājums «Viduslatgales pārnovadu fonds» pirms Lieldienu bija sagatavojis Teterevu fonda finansētas svētku dāvanas 368 veciem un vientuļiem cilvēkiem no Preiļu un Riebiņu novada. Preiļu novada senioriem paciņas palīdzēja nogādāt brīvprātīgie darbinieki Zintis Zeile (pirmais no kreisās) un Māris Miglāns, kā arī Preiļu novada sociālā dienesta darbinieks Artūrs Codars.

aicināti pieteikties ziedotāji. Esot dažādi, ne visi ir gatavi palīdzēt bez pierunāšanas un nesavtīgi. Kā īpašu piemēru Valija Vaivode atminas kādu iepazītu anonīmu ziedotāju no Rīgas, sieviete nevēlas publiskot savu vārdu. Nesen elektroniskajā pastā no labdares saņemta ziņa, ka arī šogad viņa ziedos divus portatīvos datorus, vienu planšetdatoru un divus mobilos telefonus. Šai akcijai ziedo arī vietējie uzņēmēji — kāds 100 eiro skaidrā naudā, kāds dīzeļdegvielu 50 eiro vērtībā darbinieku braucieniem. Vēl ar citu ievadītas sarunas par kādai ģimenei nepieciešamās gultas iegādi.

Fonda pārstāve atzīst, ka gadošies saņemt arī uzrunāto atteikumu — neko neziedošot, jo paši esot nabagi. Valija cenšas lūkoties uz visu ar optimismu, jo cilvēki ir jārādina pie iesaistīšanās labdarības akcijās, jāiemāca re-

dzēt atgriezenisko saiti. Pašlaik Preiļu galvenās bibliotēkas bērnu bibliotēkas telpās skatāma kādas Riebiņu novada meitenes veidoto fotogrāfiju izstāde. Sen kāroto profesionālo fotoaparātu meitenei pērn uzdāvināja uzņēmēji no Jēkabpils. Fonda darbinieki cer vēl šopavasari sarīkot jauku pasākumu — jaunās fotogrāfes un ziedotāju tikšanās izstādes noslēgumā.

Valija Vaivode informē, ka projekta «Piepildīt sapni — 2» noslēguma pasākums plānots jūlijā nogalē vai augusta sākumā Līvānos.

Pirms trim gadiem Viduslatgales pārnovadu fonds Preiļos rīkoja pirmo iedzīvotāju forumu. Šobrīd notiek gatavošanās nākamajam forumam, kas notiks 24. aprīlī Līvānu kultūras centrā. Mums ir svarīgi izziņāt cilvēku apmierinātību savā dzīves vietā, ko viņi paši gatavi darīt, lai būtu

vēl labāk — tā foruma mērķi definē Valija. Nevajag vainot citus, ka mums kaut kā trūkst, reizēm vajag sev pajautāt — ko esmu darījis, lai man būtu?

Šādu iespēju iedzīvotāju grupām dod mazo grantu projekti «Iedzīvotāji veido savu vidi». Izmantojot pašvaldību sniegto finansējumu atbalstīti, cilvēki izrāda daudzās aktivitātes un realizē savas vajadzības labākai dzīvošanai. Tiesa, summas nav lielas, bet svarīgi, ka ir iespēja saņemt kopā, vienoties un izdarīt. Tā pagājušajā gadā īstēti 22 mazie projekti. Ir plāni arī šim gadam, jau tuvākajās dienās tiks izsludināts konkurss.

Valija Vaivode atgādina par kādu pērnā gada rudenī saņemto, bet līdz galam neīstēto darbu. Viduslatgales pārnovadu fonda rīkotajās pirmajās Lūgšanu brokastīs saziņots naudu bija plānots izmantot krietno daudz-

nu ģimeņu atbalstam. 30. maijā Riebiņu novada «Silmalās» notiks plašs pasākums — ģimeņu diena ar dažādām aktivitātēm un izklaidēm.

Nupat noslēgusies ģimeņu pieteikšanās tā sauktajam sēkļu projektam sociālās līdzdalības programmā. Uz to varēja pieteikties daudz bērnu ģimenes, kam piešķirts maznodrošinātās vai trūcīgās ģimenes statuss, un atbilstoši vēlmēm un vajadzībām saņemt sēklas un stādāmo materiālu, lai līdz rudenim izaudzētu pārtiku ģimenes vajadzībām. Ar šo projektu fonds vēlas pierādīt, ka vajag ne tikai ņemt, bet vēl svarīgāk ir dot atpakaļ. Nolikums paredz, ka rudenī ģimenes kādu daļu izaudzētās ražas ziedos veco ļaužu pansionātiem turienes iemītnieku vajadzībām. Projekta dalībnieki varēs saņemt gan siltumnīcu plēvi, gan dažādu dārzeņu sēklas, arī ogulājus, ābeļu stādus. Vasaras gaitā bērniem paredzēts rīkot vienas dienas nometni kādā no lielajām zemnieku saimniecībām, lai viņi zinātu, kā tiek audzēta pārtika. Apriņķu dienu tiks rīkots pasākums, kurā visi audzētāji tiksies un dalīsies pieredzē. Līdzīga pieredze uzkrāta Talsu novadā, tur interese par sēkļu projektu ir, teic Valija Vaivode.

Vēl Viduslatgales pārnovadu fonds īsteno Kultūras ministrijas finansētu jauniešu domātu projektu, ko ievieš Dienvidlatgales NVO centrs, — «Kopā esam, kopā varam». Viduslatgales pārnovadu fonda paspārnē izveidota un darbojas «Jauniešu ideju laboratorija», kuru vada Inese Šuksta. Mērķis ir saukt kopā lauku jauniešus vecumā no 13 līdz 30 gadiem, lemt par kopīgām aktivitātēm un pierādīt, ka, esot arī nelielā skaitā, var paveikt labus darbus. Noslēgums paredzēts Riebiņu novada Kastirē, kur aktīvi darbojas biedrība «Jaunie spārni». Kastirē uz kopīgo forumu sabrauks jauniešu grupas no visiem apkārtnējo novadiem, būs ciemiņi no Valmieras. Tiks izstrādāta darbības stratēģija turpmākajiem gadiem, bet ar konkrētu pārliecību — arī laukos var dzīvot interesanti.

L. Kirillova

Līvānos notiks iedzīvotāju forums

Līvānos 24. aprīlī notiks iedzīvotāju forums, ko rīko nodibinājums «Viduslatgales pārnovadu fonds» sadarbībā ar Līvānu novada domi.

Forums notiks Līvānu novada kultūras centrā, tajā piedalīsies Līvānu novada iedzīvotāji un pārstāvji no Preiļu, Vārkavas, Riebiņu un Aglonas novadiem. Iedzīvotāju forumā darbs tiks organizēts interešu grupās, lai, radoši strādājot, foruma dalībnieki spētu atrast pēc iespējas vairāk oriģinālu risinājumu aktuālām problēmām. Tiek aicināts katrs, kuram ir idejas un vēlme darboties, piedalīties, kopīgi domāt par to, kā uzlabot sociālo situāciju novadā, kāda ir pašvaldības, uzņēmēju un nevalstisko organizāciju (NVO) sadarbība, kādas ir izglītības iespējas, kā novadā at-

tīstās uzņēmējdarbība, kas jauns ir kultūras, sporta un atpūtas jomā. Tāpat varēs izteikties par to, kādas iespējas ir jauniešiem novadā, kā organizēt viņu brīvā laika saturīgāku pavadīšanu, kas risināms vides un drošības jomā, kā pilnveidot tūrisma attīstības iespējas novadā.

Kas ir iedzīvotāju forums?

Nodibinājuma «Viduslatgales pārnovadu fonds» valdes locekle Valija Vaivode informēja, ka iedzīvotāju foruma mērķis ir iedibināt konkrētā novada un apkaimes iedzīvotāju līdzdalības tradīcijas vietējās attīstības plānošanā un plānotā īstenošanā, attīstot sadarbību starp dažādām sabiedrības grupām un sektoriem — pašvaldību, nevalstiskajām organizācijām un uzņēmējiem. Iedzīvotāju

forumā piedalās dažādas sabiedrības grupas, kopīgi nosakot vietējās kopienas attīstībai svarīgākās prioritātes un izveidojot darba grupas to realizēšanai. Forumā gals ziņojumā tiek apkopoti visi forumā paustie viedokļi. Forumā rīkošanā tiek iesaistīti pārstāvji no visām sabiedrības grupām, visas aktivitātes tiek īstētas brīvprātīgi, balstoties uz pašu iedzīvotāju interesi un iniciatīvu.

Iedzīvotāju forumā pulcējas vietējie iedzīvotāji — uzņēmēji, pašvaldību pārstāvji, skolotāji, pensionāri, jaunieši un citi kopienas pārstāvji, lai pārrunātu vietējās problēmas un vienotos par iespējamiem to risinājumiem. Forumā darbs norit trijos posmos, — strādājot visiem kopā lielā grupā, tad mazākās paralēlās darba grupās un noslēdzas ar gala ziņojumu un

rezultātu apkopošanu.

Galvenie iemesli iedzīvotāju foruma rīkošanai ir šādi: tas ir viens no iedzīvotāju līdzdalības veicināšanas modeļiem, lai viņi paši uzņemtos iniciatīvu un uzlabotu savas dzīves kvalitāti papildus tam, ko piedāvā pašvaldība; tas ir veids, kā iedzīvotāji, NVO, pašvaldība un privātais sektors var sadarboties; tas vedina uz inovatīvu, radošu un nestandarta pieeju problēmu risināšanā, kalpo kā efektīvs veids sabiedrības viedokļa apzināšanai; foruma rezultātā iedzīvotāji izveido darba grupas, lai īstētu svarīgākās prioritātes; forums vedina iedzīvotājus uz vietējo labdarību, ziedojot laiku, naudu zināšanas un citus resursus vietēji svarīgu mērķu sasniegšanai.

Forumā sākums paredzēts pulksten 10.00.

Aicina uz pasākumu par sieru

16. aprīlī Vārkavas novada kultūras centra zālē notiks pasākums «Siera ceļš» 5. — 8. klašu skolēniem. To rīko SIA «Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs» Preiļu nodaļa sadarbībā ar Vārkavas novada Upmalas pagasta un Vārkavas vidusskolas bibliotēkām. Paredzams, ka piedalīsies lauku uzņēmējdarbības konsultante Jolanta Augšpūle, lauku attīstības konsultante Ilga Ušacka, mājražotājas Ilze Sola un Aļona Karnicka.

Notiks arī bērnu zīmējumu izstāde, mājās ražotus sieru degustācija un konkurss «Kurš siers garšo labāk?». Pasākuma sākums paredzēts pulksten 14.00.

Sagatavoja L. Rancāne

Balva infografikas konkursā skolniecei no Riebiņiem

Noslēdzot e-prasmju nedēļas ietvaros Izglītības un zinātnes ministrijas rīkoto jauniešu infografiku konkursu «Izglītojos E-prasmīgi», balvas saņēma labāko iesniegto darbu autori.

Vidusskolu grupā pirmo vietu ieguva Riebiņu vidusskolas 10. klases skolniece Līga Struka, kas analizēja savas iespējas Latgalē apgūt skolotāja profesiju darbā https://infogr.am/es/izveles_prieksa. Sagatavoties konkursam meitenei palīdzēja skolotājs Guntis Tjarvja. Līga savā darbā ļoti pārlicinoši konkursa žūrijai prezentēja iespēju skolotāja profesiju apgūt tieši Latgales augstskolās. Viņai labi padodas arī literārā jaunrade, nereti saņem godalgas jaunrades konkursos.

Visiem dalībniekiem bija iespēja apgūt infografiku veidošanu padziļināti, piedaloties vebinārā par infografiku veidošanu vai arī noskatoties ierakstā. Konkursa laikā dalībniekiem bija iespēja bez maksas izmantot arī *Infogr.am* lielāko — PRO versiju, kurā pieejama plaša infografiku ikonu krātuve, visa veida kartes, kā arī daudzveidīga veidņu bibliotēka. Konkursam bija pieteikušies vairāk nekā 300 skolēnu un studentu. Mācību vebināru tiešraidē vai ierakstā noskatījās vairāk nekā 350 skatītāju. Gatavos konkursa darbus — infografikas par tēmu «Manas iespējas izglīties Latvijā» iesniedza 122 dalībnieki.

Konkurss notika sadarbībā ar datu vizualizācijas uzņēmumu *Infogr.am*.

Vecāku nedēļa Preiļū 2. vidusskolā guva atsaucību

Preiļu 2. vidusskolā jau pirmajā šī mācību gada skolas padomes sēdē tika nolemts rīkot vecāku nedēļu. Tās laikā tika piedāvāts apmeklēt stundas un pavērot savus bērnus stundu laikā. Rīmna Gavrilova, vidusskolas direktora vietniece audzināšanas darbā, atzīst, ka vecāki bija ļoti apmierināti ar šo iespēju. Vecāki apmeklēja 35 stundas 1. — 7. klasē. Paši aktīvākie bija 2. klases vecāki, kas piedalījās 14 stundās, kā arī septiņklasnieki vecāki, jo no 13 bērnu vecākiem stundas apmeklēja 11. Interesi radīja tas, ka vecāki varēja ne vien apmeklēt stundas, bet arī paši novadīt izziņošanu, pastāstot par savu profesiju vai vaļasprieku.

1. klasē Irina Grigorjeva vadīja radošās darbnīcas «Krāsu un fantāziju pasaulē». Skolēni fantazēja, klausoties mūziku, jauca dažādas krāsas. Daudz jauna un saistoša uzzināja 2. klases skolēni «Paipala, paipaliņa», kurā Aleksa Greidāna vecmāmiņa pastāstīja par šo putnu dzīvi. Paipalu varēja arī apskatīt, paņemt rokās un paglaudīt. Bērni arī uzzināja, cik vērtīgas ir paipalu olas.

Neparasta stunda tika novadīta 3. klasē. Svetlana Galkina pārveidoja klasi par istu veikalu ar precēm un naudu, praktiski parādīja un pastāstīja par darbu iepatībām preses tirdzniecībā. Larisa Kitova stāstīja par mīlestību pret dzīvniekiem — par zivtiņu dzīvi akvārijā, par to kopšanu. Vēl vienu stundu par tēmu «Baloni un veidojumi no tiem» novadīja Inga Skutele.

4. klases skolēni kopā ar saviem vecākiem veidoja klases ģimenes koku.

5. klases skolniece mamma

Olga Volkova noorganizēja ekskursiju uz trikotāžas šūšanas fabriku «VS TEKS». Bērni varēja vērot visu procesu, kā top apģērbs. Šīs klases vecāki izteica arī savus priekšlikumus, lai uzlabotu darbu skolā.

7. klases skolēni iepazinās ar klases biedru vecāku vaļaspriekiem. Lidija Ivanova pastāstīja par monētu kolekciju, kuru sāka vākt jau skolas laikā. Imants Bricis runāja par kara laika izrakumiem, par atrasto karavīru mirstīgo atlieku pārapsēdīšanu. Šo stāstījumu noklausījās arī 9. klases skolēni.

8. klasē Žanna Silionova informēja par darbu sociālajā dienestā, bet Pjotrs Ivanovs stāstīja par vecāku ģimenes tradīcijām.

Pēc stundām un pievakarē bērni kopā ar vecākiem varēja spēlēt sporta spēles, darboties uz treniņiem, cilāt svaru bumbas.

Ari vidusskolēniem notika tikšanās ar vecākiem, kuri stāstīja par savām profesijām. Solvita Kīrša pastāstīja par darbu poliklinikā un slimnīcā, par mednāsu un anestezioloģes darbu, par to, kur šīs profesijas apgūt. Linita Sporāne pastāstīja par savu darbu tiesā, jo viņa ir tiesneša palīdzē.

Skolēni lielu interesi izrādīja par kinologiem, kuri bija ieradusies ar suņiem, kas apsargā Jēkabpils cietumu.

Vecāku nedēļas noslēgumā 1. — 12. klases skolēnu vecākiem notika tikšanās ar skolas administrāciju, psihologu, logopēdu, bibliotekāri, karjeras konsultanti.

Visi vecāki, kuri piedalījās šajā nedēļā, izteica daudz pateicības par šādu ideju un ierosināja to rīkot arī turpmāk.

Atbalstīts Livānu novada centrālās bibliotēkas projekts

Livānu novada centrālā bibliotēka piedalījās Valsts Kultūrkapitāla fonda izsludinātajā kultūras projektu konkursā literatūras nozarē ar projektu «Tikšanās ar personību». Bibliotēkas pieaugušo literatūras nodaļas vadītāja Dzidra Kalvāne informē, ka projekts ieguvis Valsts Kultūrkapitāla fonda finansējumu. Tā mērķis ir veicināt kultūras pieejamību un kultūras potenciālu izmantošanu Livānu novada iedzīvotājiem, īpaši jauniešiem, organizējot tikšanos ar ievērojamiem latviešu literātiem.

Projekta ietvaros Livānu novada iedzīvotāji šī gada 15. maijā bibliotēkas Straumes zālē varēs tikties ar rakstnieci Noru Ikstenu, bet Dzejas dienās — 17. septembrī — ar dzejnieku Ronaldu Briedi.

Panākumi interešu izglītības pulciņu audzēkņiem

● Livānu novada interešu izglītības pulciņu audzēkņi pēc konkursa noslēguma Daugavpilī.

Daugavpilī Rotko centrā noslēdzās Latgales kārtas Valsts izglītības satura centrs organizētais vizuālās un vizuāli plastiskās mākslas konkurss «Rakstu darbi». Konkursa galvenā tēma bija «Viss atstāj nospiedumus un pēdas», — tās paliek aiz rakstiem dabā, apkārtējā vidē un sadzīvē.

Bērni zīmēja, līmēja, šuva un veidoja savus rakstus, ornamentus un burtus, kā arī veidoja tērpu kolekcijas, kuras demonstrēs skolu jaunatnes dziesmu un deju svētkos. Livānu novada bērni ir talantīgi un šajā konkursā iekļuva visās trijās godalgotajās vietās,

informē Livānu novada interešu izglītības pulciņu koordinatore Eleonora Pastare.

Livānu bērnu un jaunatnes centra (LBJC) keramikas pulciņš (skolotāja Eleonora Pastare) par darbiem «Pagātne, tagadne, nākotne...» un «Latvju zvaigznēs ierakstīti» ieguva pirmo vietu. LBJC papīra plastikas pulciņa audzēkņi Boriss Viderholds un Katrīna Vaivode (skolotāja Līga Bernāne) par darbu «Ornamentu cilpas» ieguva otro vietu. Otrā vieta piešķirta arī Livānu mūzikas un mākslas skolas grafikas darbnīcas audzēknes Laimas Ērgles darbam (skolotāja Solvita Cīrule), trešā vieta — LBJC stikla kausēšanas pulciņam (sko-

lotāja Inga Salmiņa).

Šie darbi piedalīsies Latvijas skolu jaunatnes Dziesmu un deju svētkiem veltītajā izstādē Rīgā. Pasākumā bija jāprezentē arī radošās darbnīcas. Vislielāko žūrijas atzinību guva Livānu 1. vidusskolas skolotāja Jāņa Ernstonā vadītā darbnīca «Meistarīņš», kas ieguva pirmo vietu. Skolotājas Evitas Kleinas vadītajai «Mākslas laboratorijai» piešķirta otrā vieta. Tērpu skatē Livānu novada tērpu kolekcija (skolotāja Inga Salmiņa) novērtēta ar otro vietu. Jācer, ka arī darbnīcu un tērpu kolekcijas veidotāji būs starp tiem, kas novadu pārstāvēs dziesmu svētkos.

Studijai «Dubna» jubileja

Livānos, Latgales mākslas un amatniecības centrā (LMAC) skatāma Tautas lietišķās mākslas studijas «Dubna» 35 darba gadu jubilejas izstāde.

Livānu novads allaž bijis bagāts ar aušanas tradīcijām un ar profesionālām audzēm. Tautas lietišķās mākslas studijas «Dubna» vēsture saistās ar 1972. gadu, kad Monika Mančinska apvienoja audējas aušanas pulciņā ar

nosaukumu «Dubna». Sākās aktīvs darbības process. Audēju un pārējo rokdarbnieču veikums tika atzīnīgi novērtēts, un jau 1979. gadā «Dubnai» piešķīra Tautas lietišķās mākslas studijas nosaukumu. Jau 35 gadus studija «Dubna» saglabā un attīsta senās aušanas tradīcijas, pēta Latgalei raksturīgās senās rakstu zīmes un ieauz tās mūsdienīgās tekstilijās.

Gadiem ejot, mainījušās paaudzes, studijai piepulcējušās

jaunas rokdarbnieces. Pašlaik studijā «Dubna» darbojas 15 izdomas bagātas un darbīgas audējas un citu rokdarbu pratējas.

«Dubna» darbojas LMAC paspārnē. Izstādes, kas būs skatāma līdz 7. maijam, apmeklētāji var aplūkot studijas dalībnieču veikumu.

15. aprīlī pulksten 15.00 Latgales mākslas un amatniecības centrā notiks Tautas lietišķās mākslas studijas «Dubna» jubilejas pasākums.

Rokdarbu izstāde biedrībā «Baltā māja»

Biedrības «Baltā māja» telpās, klātesot prasmīgo amatu meistariem, atklāta daudzveidīga un koša rokdarbu izstāde.

Izstādē skatāmas gan tautiskiem rakstiem rotātas adītas zeķes, gan smalkā krustdūrienu tehnika izšūtas gleznas, gan šalles, kuru darināšanai ņemti siena grābekļi (tāpošanas tehnika), gan austi lupatu grīdceliņi, plecu lakati, gan filcētas dzīvnieku figūriņas, pašdarinātas piespraudes, dažādi adījumi un tamborējumi. Darbi pamatā tapuši ziemas periodā, tomēr tajos jūtams tik daudz saules, krāsu un fantāzijas lidojuma, ka, šķiet,

rokdarbnieču rokas vadījis pats pavasaris. Izstādē ar saviem darinājumiem piedalās Elīta Stikāne, Marija Molčanova, Svetlana Grīga, Astrīda Grīnberga, Līga Stelmaka un Tatjana Gaiduka.

Rokdarbi būs aplūkojami līdz 20. aprīlim. Par tiem savu sajūsmu pāuda arī visi tie livānieši, kas «Baltajā mājā» bija ieradusies uz Lieldienu svinēšanu, kad ar pašu sagatavotu uzvedumu pavasara ieskaņās uzstājās dienas centra «Saulesvece» dalībnieki. Pasākuma apmeklētāji — Livānu seniori lasīja dzejoļus, stāstīja par Lieldienu ticējumiem. Rokdarbnieces vadīja papīra puķu gatavošanas darbnīcu.

Biedrības «Baltā māja» darbinieki un brīvprātīgie palīgi vienmēr ir iniciatori daudzām labām lietām. Pagājušajā nedēļā pēc-svētku noskaņās viņi apmeklēja Livānu slimnīcu, kur kopā ar Livānu 1. vidusskolas 1. b klases (audzinātāja Anita Vucina) skolēniem sniedza koncertu ilgstošajiem pacientiem. Šīs klases skolēni, kā arī pirmsskolnieki un bērni ar īpašām vajadzībām cieņojās arī «Baltajā mājā», kur noskatījās «Saulesveces» uzvedumu par meža dzīvniekiem, bet pēc tam piedalījās spēlēs un atbildēja uz jautājumiem, parādot savas zināšanas par zvēriņiem.

DAUGAVPILS

Demenē uzstādīta mūsdienīga atkritumu šķirošanas līnija

Marta nogalē Demenes pagastā sadzīves atkritumu poligonā «Ciniši» Daugavpils novada būvvalde ekspluatācijā pieņēma mūsdienīgu atkritumu šķirošanas līniju, kas aprīkota ar Holandes iekārtām. Līniju par ES un saviem līdzekļiem uzstādīja SIA «Atkritumu apsaimniekošanas Dienvidlatgales starppasvaldību organizācija» (ADSO).

Angārā, modernajā līnijā, kā arī ūdens un elektrības apgādes tīklu ierīkošanā, gāzes savākšanas stacijā, lieltarīta atkritumu izsūtīšanas uzglabāšanas laukuma izbūvē un citos darbos ir ieguldīti 4,3 miljoni eiro, no tiem 85 procentus finansē Eiropas Kohēzijas fonds, bet 15 procenti ir uzņēmuma līdzfinansējums, pieņemšanas komisijai pastāstīja projekta vadītājs Aivars Pudāns.

Aivars Pudāns uzsvēra, ka jaunā līnija sašķiros visus sadzīves atkritumus, izņemot apavus, apģērbu, lieltarīta atkritumus. Vispirms priekšatlasē tiks atlasītas riepas, mēbeles, citi lieltarīta atkritumi, pēcāk speciālā iekārtā saplēs celofāna maisiņus, tālāk magnēts no slidošās lentas atlasīs visus metāla atkritumus. Trumuli izsūtītie pārtikas

atkritumi tiks noglabāti poligonā. Stikls sabirs konteineros, bet PET pudeles, kartons, papīrs, arī apavi, apģērbs ar transportieri nonāks uz līnijas, kur tos 6—12 cilvēki sašķiros ar rokām. Šie atkritumi, izņemot apavus un apģērbu, tiks sapresēti otrreizējai pārstrādei. Sapresētie atkritumi kļūst kompaktāki pārvietošanai, piemēram, četras ķipas sapresētu PET pudeļu sver vienu tonnu, tās var ērti ievietot furgonā vai vilciena vagonā, pastāstīja Aivars Pudāns, uzsvērdams, ka atkritumu šķirošana ļaus vismaz par 50 procentiem mazāk atkritumu noglabāt poligonā.

Pagājušajā gadā poligonā «Ciniši» tika ievestas 48 300 tonnu atkritumu. Projekta asistents Kaspars Laizāns piebilda, ka sašķirotie atkritumi tiks pārdoti otrreizējai pārstrādei.

«Pēc atkritumu daudzuma var spriest par cilvēka dzīves līmeni. Lai arī iedzīvotāju skaits ir samazinājies, tomēr Jūrmalas, Rīgas un Daugavpils reģionā atkritumu nav kļuvis mazāk, bet citos reģionos — krietni mazāk. Tāpat cilvēki šeit dzīvo labi,» secinājis Kaspars Laizāns.

Atbildot uz jautājumu, vai atkritumu šķirošanas līnijā būs smalkas, Kaspars Laizāns teica, ka pārtikas atkritumi tiks izšķiroti un izvesti paši pirmie, tāpēc smaku nebūs.

● Mūsdienīgās iekārtas ir uzstādītas angārā.

Pieņemšanas komisija apskatīja arī gāzes savākšanas staciju, kur gāze nonāk pa speciāli ierīkoti drenāžu sistēmu. Infiltrāta attīrīšanas stacija tagad ir aprīkota ar krietni jaudīgākiem filtriem, kuru smalkās membrānas izlaiž tikai ūdens molekulas, tāpēc attīrītais ūdens tiek novadīts dziļi, no kurienes tas ietek strautā, pastāstīja iekārtu uzstādītājs igauņu servisa inženieris Marko Eerits. Poligonā ierīkots arī izsūtīšanas uzglabāšanas laukums lieltarīta atkritumiem (mēbelēm, elektroprecēm, riepām) un sapresētajiem atkritumiem.

Jaunā atkritumu šķirošanas līnija vispirms tika testēta. Maijā tā sāks darboties vienā maiņā, pēc tam, iespējams, divās maiņās. «Maiņu darbs būs atkarīgs no atkritumu daudzuma. Mums būs 10 jaunas darba vietas, strādās galvenokārt Demenes pagasta iedzīvotāji. Vieni ar rokām šķiros PET pudeles, papīru, kartonu, celofāna maisiņus, citi strādās uz frontālā iekrāvēja, traktora,» pastāstīja Aivars Pudāns.

«Cinišos» ir realizētas Eiropas Kohēzijas fonda projekta divas kārtas. Plānota arī trešā kārta, jo ir nepieciešama apavu, apģērbu šķirošanas iekārta. Lai metāna

un CO₂ gāzes, kas rodas poligonā, tiktu izmantotas lietderīgi, nevis sadedzinātas, vajadzētu uzcelt arī koģenerācijas staciju, kas ražos elektrību. Aplēsts, ka elektrības patēriņš jaunajā atkritumu šķirošanas līnijā būs liels.

Moderno atkritumu šķirošanas līniju atzinīgi novērtēja arī pieņemšanas komisijas priekšsēdētāja, būvvaldes vadītāja Nansija Tamane, Daugavpils novada domes priekšsēdētāja Janīna Jalinska un Demenes pagasta pārvaldes vadītāja Valentīna Gadžāne.

«Latgales Laiks»

LUDZA

Sinagogai noplēš sarkano mēteli

Projekta Ludzas Lielās sinagogas restaurācijas un ebreju garīgā mantojuma atdzimšanas ietvaros uzsākti sinagogas ēkas atjaunošanas darbi. Būvdarbus veic SIA Warss+ (Cēsis). Ēkas atjaunošanas projektu ir izstrādājis arhitekts Pēteris Blūms, kas arī veiks šo darbu autoruzraudzību.

Darbi pilnā sparā, ēka šķība

Būvnieki stāsta, ka tas nav pirmais objekts, ko viņi restaurē Ludzā. Nesen pabeigusi rījas būvniecību Ludzas novadpētniecības muzejā. Bet tādu iestādi kā sinagoga renovē pirmo reizi, taču, lai kāda reliģiskā kulta celtnē tā nebūtu, tā vienlīdz ir ēka, kurai nepieciešama palīdzība.

— Mūsu uzdevums šo laika zoba pabojāto ēku padarīt par drošu un acij tīkamu ēku. Protams, darba te daudz. Sākām ar to, ka tika nojaukta pie sinagogas uzceltā piebūve, kur atradās tualetes un kāpnes uz ēkas otro stāvu. Tagad no ārējām tiek noņemti sarkano ķieģeļu slānis. Zem tā atklājas diezgan bēdīga situācija. Izrādās, ka ēka ir pavisam greiza, tā sašķībusies uz vienu pusī un šķiet, ka tieši tāpēc, lai sienas saturētos kopā, tās arī tika apšūtas ar ķieģeļiem. Tagad jādomā, kā ēku iztaisnot un panākt, lai tā vairs nesšķībtos.

Vecākā koka sinagoga Eiropā atkal būs no koka

Pēc tam, kad tas tiks izdarīts, nomainīti bojātie balķi, nosiltinātas sienas, tās tiks apšūtas ar koka dēļiem. Šādā veidā tiks panākts, ka sinagoga izskatīsies tāda, kāda tā tikusi celta pirms gandrīz 215 gadiem. Sarkanie ķieģeļi tiks izmantoti grīdas izbūvē, — stāsta būvnieki.

Tiesa, neliela daļa ārējās sienas tiks atkārtoti noklāta ar tiem pašiem sarkanajiem ķieģeļiem, kas atspoguļos zināmu posmu ēkas dzīvē.

Mūlīgs darbs ir jāveic arī ēkas iekšpusē. Vienā no telpām nav grīdas, vēl nesēn tur stāvēja apmēram 30 centimetrus dziļš ūdens, jo ēka atrodas zemāk nekā Mazā ezera līmenis.

Lielajā zālē, kur varēja atrasties un lūgties tikai ebreju vīrieši, arī jāremontē viss: sienas, griesti, grīdas. Daļa dievnama mēbeļu vēl palikušas, taču daļa nogādātas uz restaurāciju.

Ēkas otrajā stāvā, kur lūdzās un mājās ebreju sievietes, arī jāveic iespaidīgs remonts. Viss liecina, ka sinagogas restaurācija prasīs lielus līdzekļus. Jau tagad aprēķināts, ka nepieciešami 400 000 eiro. Lielāko daļu sedz ES nauda.

Nem proves un veic ekspertīzi

Ludzas Lielā sinagoga ir

● Eiropas vecākajā koka sinagogā Ludzā sākusies restaurācija.

iekļauta valsts kultūras pieminekļu sarakstā kā unikāls koka arhitektūras piemineklis. Šo ēku Ludzas novada pašvaldībai uzdevināja Ludzas ebreju kopiena. Restaurācijas laikā paredzēti darbi, kas palīdzēs saglabāt ēkas autentiskumu. Īpaša uzmanība tiks pievērsta koka detaļu saglabāšanai un restaurācijai. Nesēn tika uzsākta sinagogas ēkas koksnes paraugu ņemšana, kas palīdzēs precīzi noteikt būves vecumu. Daudzviet uz ēkas sienām redzami urbumi un uzlīmē-

tas lapiņas ar numuriņiem. Šeit pētnieki no Norvēģijas ņēmuši proves, lai noteiktu īsto sinagogas vecumu.

Pēc projektu realizācijas renovētajā Ludzas Lielajā sinagogā tiks veidota Ludzas novadpētniecības muzeja filiāle un tajā būs izvietotas četras ekspozīcijas par

Ludzas ebreju kopienas vēsturi: Ludzas geto ekspozīcija, fotogrāfa Vulfa Franka un kinodokumentālista Herca Franka darbu multimediālās ekspozīcijas, kā arī Ludzas ebreju vēstures audiovizuālā un ebreju dzīves un ticības ekspozīcija.

«Ludzas Zeme»

Precizējums

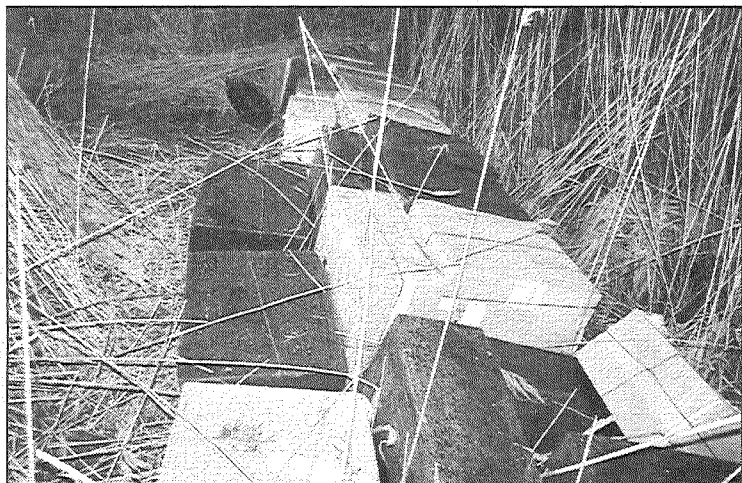
«Novadnieka» 24. martā numurā 9. lappusē «Citur Latvijā» publicētajā informācijā «Jauno ceļu Ludza — Rēzekne plānots izbūvēt pēc 20 gadiem» pirmajā rindā pareizi jābūt «2014. gada 18. martā...», tālāk kā tekstā.

Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldē reģistrētie notikumi

Satiksmes negadījumā Daugavpilī iesaistīta policijas automašīna

27. martā Daugavpilī notika ceļu satiksmes negadījums, kura rezultātā miesas bojājumus guva trīs cilvēki, tajā skaitā divi policisti, informē Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Kārtības policijas biroja preventīvas nodaļas inspektore Dace Gutmane.

Automašīnas Citroen Picasso vadītājs, 1971. gadā dzimis vīrietis, krustojumā neievēroja zīmes «Dodiet ceļu» prasības un izraisīja sadursmi ar Valsts policijas transportlīdzekli VW Tiguan. Pēc sadursmes Citroen mainīja braukšanas virzienu, sabojāja ceļa nozogojumu un ietriecās mājas sienā, bet pēc tam apgāzās.

● Briču mežā robežsargi un policisti atrada kastes ar baltkrievu cigaretēm.

Krāpnieki zeltlietu vietā piedāvā iegādāties bižutēriju

Policija brīdina iedzīvotājus, ka pēdējā laikā bieži ir gadījumi, kad nepazīstamas personas apstādina automašīnas un piedāvā iegādāties «zelta» vai «sudraba» juvelierizstrādājumus, lai gan patiesībā tā ir parasta bižutērija. Parasti krāpnieki skaidro, ka viņu automašīnai beigušies degviela vai arī tā sabojājusies, un apmaiņā pret naudu piedāvā iegādāties kādu juvelierizstrādājumu.

Policijas apkopotā informācija liecina, ka krāpnieki lielākoties ir Rumānijas, Bulgārijas vai citu šī reģiona valstu iedzīvotāji, kuri ir labi ģērbušies un brauc ar labām automašīnām. Lai neiekristu šādu krāpnieku lomatās, policija lūdz iedzīvotājus būt vērīgiem un izvērtēt katru situāciju individuāli. Tāpat policija lūdz iedzīvotājus iegūmēt un paziņot automašīnu marķa un numurus.

Kritot no koka, malumednieks iešauj sev kājā

2. aprīļa vakarā slimnīcā pēc medicīniskās palīdzības vērsās 1996. gadā dzimis vīrietis, kuram bija šauta brūce kājā.

Izmeklēšanas gaitā likumsargiem izdevās noskaidrot, ka Daugavpils novada Ambeļu pagastā minētais vīrietis bija devies nelikumīgās medībās ar neregistrētu medību šau-

jamieroci. Kāpjot kokā, viņš neoturējās, nokrita no koka un iešāva sev kājā. Policija medību ieroci izņēma. Uzsākts kriminālprocess, notiek izmeklēšana.

Daugavpiliētis draudēja uzspriecināt katedrāli un slimnīcu

3. aprīlī ap pulksten 12.47 policijā Daugavpilī tika saņemts telefona zvans ar draudiem uzspriecināt Borisa un Gleba katedrāli. Aptuveni pēc četrdesmit minūtēm tika saņemts vēl viens zvans, izskanēja draudi uzspriecināt Daugavpils reģionālo slimnīcu. Abos gadījumos policija nekavējoties izbrauca uz notikuma vietu. Pārmeklējot katedrāli un reģionālo slimnīcu, nekādas sprāgstvielas netika atrastas.

Operatīvās izmeklēšanas rezultātā likumsargi dažu stundu laikā noskaidroja un aizturēja zvanītāju. Tas bija 1983. gadā dzimis vīrietis, kurš jau agrāk bija nonācis policijas darbinieku redzeslokā par dažādiem mantiska rakstura noziegumiem.

Policijā uzsākts kriminālprocess pēc Krimināllikuma 231.1 panta par apzināti nepatiesu paziņojumu par sprāgstošas, indīgas, radioaktīvas vai bakterioloģiskas vielas vai materiālu vai spridzināmās ietaises ievietošanu iestādē, uzņēmumā vai citā objektā vai novietošanu iestādes, uzņēmuma vai cita objekta ārpusē.

5. aprīlī procesa virzītājs vērsās Daugavpils tiesā ar ierosinājumu par drošības līdzekļa — ap-

cietinājuma — piemērošanu, taču tiesa aizdomās turētajam drošības līdzekli nepiemēroja.

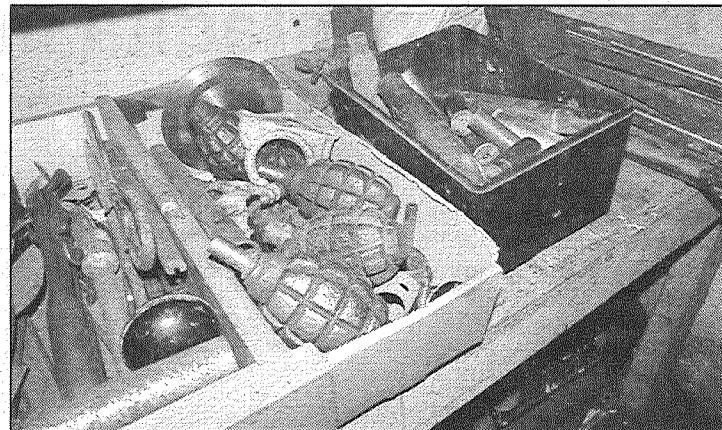
Dubnas pagastā konflikta laikā sadurts vīrietis

3. aprīlī Daugavpils novada Dubnas pagastā kādā privātmājā kopīgas alkohola lietošanas laikā izcēlās strīds, kura rezultātā 1964. gadā dzimis vīrietis ar nazi iedūra kompanionam — 1948. gadā dzimušam vīrietim — vēderā. Policija uzsākusi kriminālprocesu, notiek izmeklēšana.

5. aprīlī attiecībā pret aizdomās turēto tika piemērots drošības līdzeklis — policijas uzraudzība.

Pārbaudot automašīnu, salonā atrada narkotikas

3. aprīlī Daugavpils novada Locikos uz ceļa Krievijas robeža (Grebņeva) — Rēzekne — Daugavpils — Lietuvas robeža (Medumi) operatīvo pasākumu laikā tika apturēta automašīna Honda Accord, kuru vadīja 1987. gadā dzimis vīrietis. Pārbaudot automašīnu, tās salonā tika atrasts polimēra maisiņš ar 25 gramiem balta krāsas pulverveida vielu. Policijā uzsākts kriminālprocess pēc Krimināllikuma 253. panta pirmās daļas par narkotisko vai psihotropo vielu neatļautu izgatavošanu, iegādāšanu, glabāšanu, pārvadāšanu vai pārsūtīšanu bez nolūka tās realizēt. Notiek izmeklēšana.

● Malumednieka īpašumā likumsargi atrada ne tikai divstobru bisi, divas karabīnes, bet arī patronas un granātas.

Čīņa ar točkām turpinās Baltinavas novadā

30. martā agrāk uzsākta kriminālprocesa ietvaros Ludzas policijas iecirkņa amatpersonas veica sankcionētas kratīšanas divās saimniecībās Baltinavas novadā. Abi īpašumi pieder vienai personai — 1974. gadā dzimušam vīrietim no Kārsavas.

Kratīšanas rezultātā tika atrasti un izņemti 230 litri nelikumīga alkohola — kandžas un brāgas, kā arī šī nelikumīgā alkohola ražošanas aparāts. Policijas pārstāve informē, ka kratīšanas laikā tika atrasts un izņemts nelikumīgi glabāts šaujamerocis un municija. Turpinās izmeklēšana.

Ludzā izņemts gandrīz pusmiljons kontrabandas cigarešu

3. aprīļa naktī, ap pulksten 01.30, realizējot operatīvo informāciju, likumsargi sadarbībā ar Muitas kriminālpolīcijas darbiniekiem Ludzas novada Briču pagastā mežā atrada 46 kastes ar cigaretēm bez Latvijas akcīzes marķējuma. Kopā izņemti 460 tūkstoši cigarešu ar Baltkrievijas akcīzes marķējumu. Noskaidrots, ka šī nelikumīgi glabātā prece piedē 1963. gadā dzimušam vīrietim, kura aizturēšanā piedalījās Valsts Robežsardzes Aviācijas pārvaldes specvienības darbinieki.

Uzsākts kriminālprocess pēc Krimināllikuma 221. panta pirmās daļas par tabakas izstrādājumu nelikumīgu uzglabāšanu. Jāpiebilst, ka vīrietis policijai bija labi zināms

jau iepriekš par līdzīga noziedzīga nodarījuma veikšanu.

Daugavā pie Daugavpils atrasts sen noslicis vīrietis

7. aprīlī Daugavpils teritorijā Daugavā tika atrasts noslicis 40 līdz 50 gadus veca vīrieša liķis. Balstoties uz to, ka vīrietis bija ģērbies ziemas drēbēs, policija uzskata, ka viņš noslicis ziemas sākumā. Likumsargi neizslēdz iespēju, ka noslicis varētu būt Baltkrievijas iedzīvotājs. Notiek izmeklēšana, lai noskaidrotu bojā gājušā personību.

Nelikumīgas malumedības Ciblas novadā

7. aprīļa pēcpusdienā Ludzas policijas iecirknī saņemts ziņojums par to, ka Ciblas novadā Zvirgzdenes pagastā mežā atrastas nometita aļņa atliekas.

Nekavējoties tika uzsākts kriminālprocess par malumedībām. Operatīvās meklēšanas pasākumu rezultātā policijas darbinieki noskaidroja personu, kura, iespējams, varēja būt saistīta ar notikumu. Tās pašas dienas vakarā kāda vietējā iedzīvotāja, 1961. gadā dzimuša vīrieša, īpašumā tika atrasta arī nošautā aļņa gaļa.

Kratīšanas rezultātā gan mājā, gan saimniecības ēkā likumsargi atrada un izņēma trīs kara laika karabīnes, 22 granātas un 200 dažāda kalibra patronas. Tāpat atrasta un izņemta nelikumīgi glabātā divstobru bise. Policijā turpinās izmeklēšana.

Nozīmēto tiesas sežu saraksts Preiļu rajona tiesā no 25. līdz 31. martam

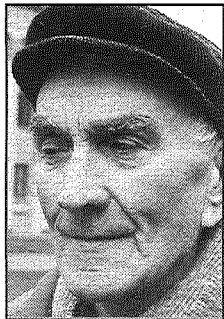
Procesa veids	Tiesas sēdes laiks	Prasītājs	Atbildētājs	Būtība	Tiesas sēdes veids	Tiesnesis
Rakstveida	14. aprīlis	SIA "Preiļu saimnieks"	Jānis Žikars	maza apmēra prasība par naudas piedziņu		R.Krēslīņa
Mutvārdu	14. aprīlis		Aleksandrs Jegorovs	APK 175.p.	Atklāta	R.Krēslīņa
Mutvārdu	14. aprīlis		Gatis Galvanovskis	APK 175.p.	Atklāta	I.Stivriņa
Rakstveida	15. aprīlis	SIA LMT	Juris Zonnenbers-Zambergis	maza apmēra prasība par naudas piedziņu		I.Beitāne
Rakstveida	15. aprīlis	SIA "Rīgas namu pārvaldnieks"	Vjačeslavs Levins	maza apmēra prasība par naudas piedziņu		I.Beitāne
Mutvārdu	15. aprīlis		Mārtiņš Mikolaitis	KL 191.p.3.d.	Atklāta	A.Stikāne
Mutvārdu	15. aprīlis		Ivans Konstantinovs	KL 131.p., KL 130.p.2.d.	Atklāta	A.Stikāne
Mutvārdu	15. aprīlis		Jevgeņijs Merenkovs	APK 149-15.p.8.d.	Atklāta	I.Stivriņa
Rakstveida	16. aprīlis	SIA "Līvānu siltums"	Valdis Klodāns, Oksana Klodāne	maza apmēra prasība par parāda piedziņu		I.Beitāne
Rakstveida	16. aprīlis	Nordea Bank AD	Anna Novohatska	maza apmēra prasība par naudas piedziņu		I.Stivriņa
Mutvārdu	16. aprīlis	AS "Moda kapitāls"	Evita Brakovska	parāda piedziņa	Atklāta	I.Beitāne
Mutvārdu	16. aprīlis	Jānis Stičinskis	Preiļu pilsētas dzīvokļu īpašnieku kooperatīvā sabiedrība "Liesma"	kopsapulces lēmuma par apsaimniekošanas maksu un zaudējumu piedziņu atzišana par spēkā neesošu	Atklāta	I.Stivriņa
Mutvārdu	16. aprīlis		Edgars Dombrovskis	KL 317.p.2.d.	Atklāta	A.Stikāne
Mutvārdu	16. aprīlis		Valērijs Norovskis	APK 100.p.1.d.	Atklāta	R.Krēslīņa
Mutvārdu	17. aprīlis		Oļegs Mihailovs	APK 149-15.p.2.d.	Atklāta	I.Stivriņa
Mutvārdu	20. aprīlis		Jānis Pijāns	KL 130.2.d.	Atklāta	A.Stikāne
Rakstveida	21. aprīlis	SIA "Līvānu siltums"	Andris Vaivods	maza apmēra prasība par parāda piedziņu		I.Beitāne
Rakstveida	21. aprīlis	maksātnešpējīgā SIA "Montāžnieks D"	Visvaldis Kursītis	maza apmēra prasība par naudas piedziņu		R.Krēslīņa
Mutvārdu	21. aprīlis	SIA "Līvānu dzīvokļu un komunālā" saimniecība	Voldemārs Puhovs	izlikšana no patvaŗīgi aizņemtās dzīvojamās telpas	Atklāta	R.Krēslīņa
Mutvārdu	21. aprīlis	SIA "Līvānu dzīvokļu un komunālā" saimniecība	Jevgeņijs Fedorčenko	izlikšana no patvaŗīgi aizņemtās dzīvojamās telpas	Atklāta	R.Krēslīņa
Mutvārdu	21. aprīlis	VAS Latvijas attīstības finanšu institūcija "Altum"	Aija Pumpure, Jānis Pumpurs	parāda piedziņa	Atklāta	I.Stivriņa
Mutvārdu	21. aprīlis		Rīta Sondore	KL 260.p.3.d.	Atklāta	A.Stikāne
Mutvārdu	21. aprīlis		Leonīds Smirnovs	KL 260.p.3.d.	Atklāta	A.Stikāne
Mutvārdu	21. aprīlis		Vjačeslavs Stepanovs	KL 175.p.3.d.	Atklāta	A.Stikāne
Mutvārdu	21. aprīlis		Guntis Geriņš	KL 221-2.p.2.d.	Atklāta	A.Stikāne

Informācijas avots www.tiesas.lv. Sagatavoja T.Elste

Ko jūs vēlētos redzēt Latvijas Valsts prezidenta amatā un kāpēc?

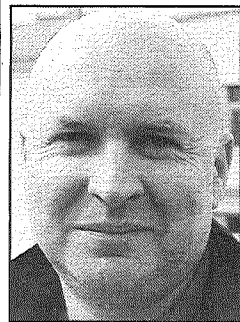
Ivans, pensionārs, dzīvo Latvijā 64 gadus:

— Tas ir ļoti grūts jautājums. Valsts prezidenta amatam vajag gudru cilvēku, kurš no visas sirds domātu un gādātu par Latviju, lai nebūtu nacionālists. Es personīgi gribētu, lai par prezidentu kļūst Jānis Ādamsons. Viņam ir iesauka «Haizivs». Ādamsons ir ista vīrs, redzējis to, kā bija padomju laikos, skaidri saskata, kas notiek tagadējos laikos.

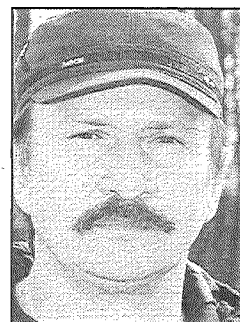
Žanna, Preiļu iedzīvotāja (fotografēties nevēlējas):

— Nezinu... Vienīgais, kas nāk prātā, tas ir Nils Ušakovs. Strādājot Rīgas mēra amatā, viņš ir pierādījis, ka ir sakarīgs politiķis un labs saimnieks pilsetā.

Tomašs, Rīgas iedzīvotājs:

— Godīgi sakot, neesmu par šo lietu domājis, tāpēc nezinu, ko jums atbildēt. Man šķiet, ka Latvijā no prezidenta institūcijas vispār nav nekādas jēgas. Mums jau tikai Saeima, par visu lemj deputāti, bet prezidents tikai tā — pa pasauli pabraukāt. Latvija ir maziņa valsts, arī naudas mums maz, neesam nekādi Arābu Emirāti, kur naftu pumpē.

Jevgeņijs no Rostovas pie Donas, Preiļus apmeklē kopš 1984. gada:

— Uz Latviju braucu regulāri, man šķiet, ka jums vajag prezidentu, kas ir vietējais cilvēks — ne no Amerikas, ne no Kanādas, bet lai saprastu valsts un tās iedzīvotāju patiesās vajadzības. Tad arī valsts uzplauks. Nezinu, kādas ir Latvijas prezidenta reālās iespējas, bet, piemēram, Krievijā prezidentam ir liela teikšana. Jums par to pašiem jālemj. Vēl gribu pateikt, ka Latvijā jūtos ļoti labi un droši. Te viss ir tik sakopts, kārtīgs, arī saskarsmē ar cilvēkiem nekad neesmu manījis nepatiku. Par savām izjūtām stāstu draugiem un paziņām Krievijā, lai netic propagandai.

Rimma, pedagoģe no Preiļiem:

— Par prezidentu? Godīgu cilvēku gribētu redzēt, kurš domātu par tautu, īpaši par to sabiedrības daļu, kurai tagad klājas smagi. Konkrētu kandidātu negribu saukt, jo tam būtu nozīme tikai tad, ja nevis Saeima, bet tauta vēlētu prezidentu. Neesmu pārliecināta, ka būtu pareizi mainīt vēlēšanu kārtību, jo arī cilvēki ir uzpērkami. Mums ir pietiekama pieredze šajā ziņā, vai ne?

**L.Kirillova
I.Kirilovas foto**

SLUDINĀJUMI, LĪDZJŪTĪBAS

Sia Eurasia Livestock Paziņojums

Liellopu fermu īpašnieki, privātpersonas un liellopu audzēšanas sektorā strādājošie uzņēmumi.

Ar šo paziņojumu SIA EURASIA LIVESTOCK vēlas informēt visus gaļas liellopu nozarē strādājošos uzņēmējus un zemniekus par nepatiesu, uzņēmuma reputāciju nomelnojošu informāciju, kas tiek izplatīta vietējā uzņēmuma — liellopu izsoļu organizētāja mājas lapā par liegšanu piedalīties izsolēs.

Informējam, ka pēdējos 1,5 gadu ļoti reti piedalāmies izsolēs un pēdējos 6 mēnešus esam atteikušies piedalīties Latvijā rīkotajās izsolēs vispār, balstoties uz to, ka organizētāji piemēro nekorektas darbības un metodes gan pret liellopu īpašniekiem, gan to pircējiem.

Esam pārliecināti, ka liellopu izsoļu organizētāja patiesais mērķis ir radīt negatīvu publisko tēlu par SIA EURASIA LIVESTOCK, kā tas bija iepriekš ar citiem uzņēmumiem, ar mērķi atbrīvoties no konkurentiem un monopolizēt gaļas liellopu pārdošanas tirgu.

Vēl viens iemesls šādai rīcībai ir apzināšanās, ka esam informēti par daudzām negodīgas liellopu izsoļu organizēšanas darbības metodēm. Gan par slēptajām vienošanām ar pircējiem par liellopu pārdošanu pēc izsoles, par publiski slēptu cenu, tādējādi negodīgi sadalot peļņas daļu un uzrādot zemniekiem mazāku cenu kā patiesībā ir, gan par pircējiem dotajiem slēptajiem svāra zudumiem, kas netiek uzrādīti pārdošanas rēķinos.

Izsoļu nama darbība ir balstīta uz zemnieku kapitālu — liellopiem, kurus pārdodot, iegūtie līdzekļi līdz apmaksas datumam zemniekiem tiek izmantoti izsoļu rīkotāja vajadzībām, tajā skaitā — iepriekšējo periodu parādu segšanai, kas tikai apliecina, ka zemnieki ir tie, kas uztur liellopu izsoļu organizētāju 100%.

Balstoties uz iepriekš minēto, SIA EURASIA LIVESTOCK nekavējoties veiks visas tiesiskās darbības, lai liellopu izsoļu organizētājs tiktu saukts pie tiesiskās atbildības par uzņēmumam nodarīto kaitējumu un tā rezultātā radītajiem jebkāda veida zaudējumiem, atbilstoši Civillikuma Saistību tiesību daļas pantos ietvertajām tiesību normām.

Neskatoties uz esošajiem apmelojumiem, SIA EURASIA LIVESTOCK darbība traucēta netiks un turpināsies būt viens no lielākajiem un ietekmīgākajiem gaļas liellopu eksportētājiem, kura apjomi aug ar katru brīdi. Mēs strādājam liellopu audzēšanas sektorā 7 gadus un ieņemam nozīmīgu vietu liellopu eksportā no Latvijas uz ES un trešajām valstīm. Esam uzņēmums, kas aizsāka eksportu no Latvijas uz tādām ES valstīm kā Slovēnija, Itālija un Horvātija. Esam aktīvākie, kas Latviju kā gaļas liellopu audzēšanas vietu popularizē starptautiskās izstādēs, šovos un lauksaimniecību saistītos pasākumos, turpinot piesaistīt jaunus pircējus Baltijas valstīm.

SIA EURASIA LIVESTOCK nav neizpildītu saistību pret zemniekiem, Latvijas valsts iestādēm, uzņēmumiem vai privātpersonām. Mūsu komanda nodrošina aktīvu darbību 3 karantīnas fermās un savākšanas centrā, strādājam ar 100% kapacitāti, lai nodrošinātu Latvijas gaļas liellopu eksportu uz ES un trešajām valstīm.

Lūdzam zemniekiem būt maksimāli uzmanīgiem, nododot savus liellopus nezināmu gala pircēju rokās, sekot līdz komisiju apmēriem un termiņiem, pieprasītajam transporta izmaksām, un rēķināties, ka, nododot lopus konkrētā izsoļu rīkotāja rokās, lopi tiek realizēti neapdrošinātos darījumos, riskējot nevis ar savu kapitālu, bet gan saimnieku sniegto.

Esam pārliecināti, ka pēc par nepatiesas un apmelojošas informācijas izplatīšanas radīto zaudējumu segšanas tiesas priekšā, liellopu izsoļu organizētājs nebūs spējīgs turpināt apmelojumu izplatīšanu un, iespējams, pat savu turpmāko darbību!!!!

SIA EURASIA LIVESTOCK

**SIA „LATVIJAS GAĻA”
ieperk liellopus, aitas,
jaunlopus, zirgus.
Svari. Samaksa tūlītēja.
Tālr. 28761515.**

**SIA Lauku Miesnieks
ieperk mājlopus.
Augstas cenas.
Samaksa tūlītēja. Svari.
Tālr. 20207132.**

**SIA JANSSEN LIVESTOCK LATVIA
ieperk: piena teļus.
Samaksa tūlītēja
vai ar pārskaitījumu.
Tālr. 29698483. Mihails.**

Pārdod

govu un teli zemnieku saimniecība Turku pagastā. Tālr. 26446161;
AUDI (QUATTRO), labā tehniskā stāvoklī, TA beidzas janvārī). T.29166681;

**SIA AIBI ieperk liellopus,
jaunlopus, aitas, kazas,
zirgus, cūkas.
Laba cena. Samaksa tūlītēja. Svari.
Tālr. 26142514, 20238990.**

**SIA «SENLEJAS» ieperk
liellopus.
Samaksa tūlītēja.
Tālr. 65322454, 26190124,
26604491.**

**Pārdod sēklas kartupeļus
(labs ataudzējums)
un lopbarības kartupeļus
ar piegādi.
Tālr. 20409325.**

OPEL CALIBRA (1994. g. izl., TA līdz 20.02.2015., pelēkā krāsā, lietie diskri R16, braukusi sieviete, EUR 600, par cenu var vienoties). T.28791090;
RANGE ROVER (2,5 DSE, 1996. g. izl., jauna TA, mehāniskā ĀK, pilnpiedziņas, pneimouz-kare, EUR 2500). T.26158039.

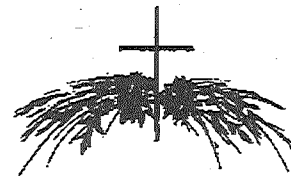
**Mācību centrs “EVA-93”
organizē kursus MOTORZĀGA un
KRŪMGRIEŽA VADĪTĀJIEM.
Kursu sākums 21. aprīlī pulksten 9.00,
Preiļos, Raiņa bulvārī 13.
Papildus informācija un pieteikties
pa telefonu 29240545, 65307134,
vai e-pastu eva93@apollo.lv,
apmacibas@eva93.lv.**

**SIA NEMO aicina pastāvīgā darbā
Krāslavā ŠUVĒJAS un PIEGRIEZĒJUS.
Piedāvājam konkurētspējīgu
atalgojumu, transporta izdevumu
vai dzīvokļa īres izdevumu
kompensāciju.
Tālr.656 81189, mob.20395581,
e-pasts: kadri.nemo@inbox.lv.**

**Visa veida metināšanas un
kalšanas pakalpojumi.
Tālr. 28379051.**

**IEPĒRK METĀLLŪŽŅUS.
Augstas cenas.
Strādājam jebkurā laikā.
Tālr. 29198531.**

**Pārdod kartupeļus stādīšanai,
lopbarībai, pārtikai.
Graudus.
Tālr. 25442582.**

Daudz darba stundas kopā
nostaigājām,
Gan priekus, bēdas pratām kopā
vīt.
Bet šodien mums no tevis
jāatvadās,
Bez tevis darba diena sāksies rīt.
Vēl domās esot kopā
pavadīto gadu atmiņās, izsakām
visdziļāko līdzjūtību mūsu
kolēģes KATAŽINAI
POMAZUNOVAS ģimenei,
viņu mūžībā pavadot.
SIA “Preiļu saimnieks”
kolektīvs

Cilvēks kā mirdzoša zvaigzne,
Kas debesu plašumos mīt.
Nezināt mums stundu un brīdi,
Kad dziestoša lejup tā slīd.
Izsakām visdziļāko līdzjūtību
Bronislavai Vetoškinai un viņas
ģimenei sakarā ar VĪRA un
TĒVA aiziešanu mūžībā.
Kaimiņi

PASMAIDĪSIM

☺ ☺ ☺
Kreditreklāmas jālasa otrādi — nevis
«Nem kreditu! Nav problēmu!», bet
«Nav problēmu? Nem kreditu!»

☺ ☺ ☺
Kas ir sieviete?
— Vārgs, neaizsargāts radījums, no
kura nav glābiņa!

☺ ☺ ☺
Dresēju sanbernāru. Jau esmu
iemācījies viņam izspļaut kāķi.

☺ ☺ ☺
Ieteikums: ja uzliec vārties zupu un ej
pie datora, ņem līdzī karoti. Tā palīdzēs
atcerēties, ka tu gatavo ēst.

☺ ☺ ☺
Vienatnē nav viegli aizmigt. Mosties
arī nemaz nav jauki. Toties cik patīkama
gulēšana!

☺ ☺ ☺
— Kāpēc tu esi viss vienos zilumos?
— No bumeranga.
— Izmet taču to ārā!
— Nem pats izmet!

☺ ☺ ☺
Apburtais loks: nav naudas — nav

meiteņu, nav meiteņu — ir nauda, ir
nauda — ir meitenes, ir meitenes — nav
naudas.

☺ ☺ ☺
Kalorijas ir mazi zverīņi, kas pa nakti
atnāk un samazina drēbes.

☺ ☺ ☺
Kas ir 90 — 60 — 90?
— Braukšana garām ceļu policistu
postenim.

☺ ☺ ☺
Skolotāja rūgti raudāja, labojot
sacerējumus «Kā es pavadīju vasaru».
Bija skaidrs, kas jādara, bet labākie
gadi bija jau aiz muguras.